

Innehållsförteckning

LEXIKON ÖVER URNORDISKA PERSONNAMN.....	2
Syfte och uppläggnig.....	2
NAMN I RUNINSKRIFTER.....	3
Urval.....	3
Datering.....	3
Uppslagsform.....	3
Signum.....	3
Litteraturhänvisningar.....	4
Lexikon A—W.....	5
NAMN I -LEV-NAMN.....	20
Urval.....	20
Datering.....	20
Uppslagsform.....	20
Ortnamnsbelägg.....	21
Litteraturhänvisningar.....	21
Lexikon A—W.....	22
NAMN I BEOWULF.....	36
Om Beowulf.....	36
Urval.....	36
Uppslagsform.....	36
Belägg.....	36
Litteraturhänvisningar.....	36
Lexikon A—W.....	37
NAMNBILDNINGSTYPER.....	41
Tabell 1. Förleder och deras sammansättningar.....	42
Tabell 2. Efterleder och deras sammansättningar.....	44
Tabell 3. *-an- och *-ōn-avledningar (utom *-ilan-)......	46
Tabell 4. Bildningar av enledat appellativ (utom svagt böjt, se tabell 3)......	48
Tabell 5. Bildningar av enledat adjektiv (utom svagt böjt, se tabell 3)......	48
Tabell 6. Bildningar av sammansatt appellativ (ev. medelst avledning)......	48
Tabell 7. Nomen-agentis-bildningar (monotematiska namn)......	49
Tabell 8. *-ia-avledningar.....	49
Tabell 9. *-aga-/*-iga-avledningar.....	49
Tabell 10. *-l-avledningar (utom *-ilan-)......	50
Tabell 11. *-ilan-avledningar.....	50
Tabell 12. *-ing-/*-ung-avledningar.....	50
Tabell 13. Rotnomenbildningar.....	50
LITTERATUR.....	51

LEXIKON ÖVER URNORDISKA PERSONNAMN

Syfte och uppläggning

Syftet med projektet Lexikon över urnordiska personnamn har varit att upprätta ett alfabetiskt lexikon över de personnamn som förekommer i källor från perioden ca Kristi födelse till ca 700 e. Kr. Källorna avsågs vara: urnordiska runinskrifter, ortnamn från perioden i fråga innehållande personnamn, litterära texter författade under perioden i fråga. För den ursprungliga planen och bakgrunden till den se Peterson 2002.

Lexikonet, som det här framläggs, består av tre avdelningar: Namn i runinskrifter, Namn i *-lev*-namn, Namn i Beowulf. (Den ursprungliga projektplanen innefattade tentativt även andra källor, bl.a. nordiska ortnamn på *-sta(d)/-sted* och den fornengelska dikten Widsith, men dessa planer har måst överges.) Uppdelningen är föranledd av att de tre materialgrupperna är mycket olikartade och kräver olika behandling. Gemensamt för de tre avdelningarna är dock strävan att ge belägg för ett visst personnamn och att i görligaste mån ge det en etymologisk förklaring. För organisering av materialet se vidare under respektive avdelning.

Tillsammans taget innehåller lexikonet 203 namn; för reservationer beträffande antalet se dock rubriken "Urval" under respektive avdelning. Kvinnonamn utgör en minoritet, högst 20; jfr avdelningen Namn i runinskrifter, rubriken "Uppslagsform".

De tre avdelningarna innehåller – av naturliga skäl – namn och namnelement som är gemensamma. Hänvisningar inom och mellan avdelningarna sker medelst symbolen →. Hänvisas det till en artikel utanför den aktuella avdelningen, används förkortningarna RUN för Namn i runinskrifter, LEV för Namn i *-lev*-namn, BEO för Namn i Beowulf.

Efter dessa tre avdelningar följer avdelningen Namnbildningstyper, som är ett försök att medelst ett antal tabeller visa de olika typer av namnbildning som förekommer i det samlade materialet.

Lexikonet avslutas med en litteraturlista.

Valet av en svensk term som skall användas om det språk som talades i Norden under den tid lexikonet omfattar har inte varit självklart: *nord-väst-germanska* (se senast diskussion hos Andersson 2001)?, *tidigt runspråk* (översättning av eng. *Early Runic*, se Andersson a.a.)? Jag har valt den traditionella termen *urnordiska*, som också står i överensstämmelse med bruket i den nyutkomna *The Nordic languages 1* (2002): *Ancient Nordic* ("1st – 7th century" s. 605), använd synonymt med *Proto-Nordic* (s. 605–690; se särsk. s. 618).

NAMN I RUNINSKRIFTER

Urval

För en diskussion om tveksamma personnamnsbelägg och uteslutning av en del av dessa se Peterson 1994 s. 134 ff., där det vid tiden föreliggande runmaterialet kritiskt gås igenom. I föreliggande samling har bland där upptagna följande uteslutits: **sabar** Wapno brakteat (K 138, IK 386); se Reichert 1987 s. 582, IK 2,1 s. 253.

Inskriften – runor, latinska kapitäl, ornament? – på fibulan från Meldorf har uteslutits såsom alltför osäker; se Düwel & Gebühr 2001.

En runinskrift har inte sällan tolkats på olika sätt av olika författare, vilket ibland har till följd att runsekvensen i fråga alternativt inte tolkas som ett personnamn. Sådana fall är medtagna i samlingen, med vederbörlig notering.

Antalet uppförda namn är 96, men se reservation ovan.

Datering

Inskrifter fram t.o.m. 600-talet har medtagits. Datering av de enskilda inskrifterna har inte angetts, eftersom denna inte sällan varierar. Jfr t.ex. Krause 1966 s. 313 ff., Antonsen 1975a s. 10 ff., Grønvik 1987 s. 180 ff., Birkmann 1995 s. 142, Barnes 1998, H. F. Nielsen 2000 s. 268 f.

Uppslagsform

Varje belägg har sorterats under en normaliserad urnordisk nominativform. Då många av beläggen har fått varierande tolkningar i litteraturen och det inte kan avgöras vilken av dem som är att föredra, har sådana belägg måst sorteras under olika uppslagsformer. När den alfabetiska ordningen så tillåter, har två (någon gång tre) normaliserade former satts på samma uppslag och de varierande tolkningarna behandlas samlat. I andra fall har variantformen inordnats på sin alfabetiska plats och hänvisning (med ”se ...”) getts till en annan uppslagsform.

Normaliseringen med *-a* i nom. av *-an*-stammar är genomförd utan att därmed ställning har tagits till frågan huruvida **-a** skall antas återge *-a* eller (nasalerat) *-ǣ*. Formen får tillsvidare betraktas som en bekvämlighetsform, använd av bl.a. Krause (1966 passim, 1971 s. 50 f.), trots att denne menar att **-a** återger *-ǣ* (sist a.st.). Om olika uppfattningar om ursprunget till nom. **-a** (och hur sådana runbelägg lämpligen normaliseras) se t.ex. Andersson 1995 s. 169 f.

Namn på nom. **-o** kan i de tidiga inskrifterna vara maskulina, i vissa fall (→ *Nīþijō/Nīþjō*, → *Wagnijō*) säkert maskulina, en arkaism som dröjer sig kvar innan den vanliga *-an*-stamsnominativen på **-a** (se ovan) får övertaget (se t.ex. H. F. Nielsen 1993, dens. 2000 s. 153 ff.). Oeninghet råder beträffande genustillhörighet för andra namn på *-ō* i runinskrifterna (se t.ex. H. F. Nielsen 2000 s. 154 f., 199, senast Antonsen 2002 s. 261 ff.).

Runan **ŷ** (𐌺) translittereras här genomgående med **z**, följaktligen normaliseras uppslagsformerna på motsvarande vis med *z*. Till frågan om vid vilken tidpunkt man skall anta en ”*r*-liknande” konsonant se senast Antonsen 2002 s. 83 ff., Larsson 2002 s. 30 ff.

Signum

Ett signum (några gånger två) har angetts för varje belägg inom parentes. Signum har valts utifrån principen att belägget skall kunna återfinnas i en tillförlitlig edition av inskriften i fråga. Förkortningar som använts är:

AUD + år + sida = Arkæologiske udgravninger i Danmark. 1985 ff.

Germania 1986 + sida = Stoklund, Marie: Neue Runenfunde in Illerup und Vimose (Ostjütland und Fünen, Dänemark). I: Germania 64.

IK + nr = Die Goldbrakteaten der Völkerwanderungszeit. Ikonographischer Katalog 1–3. Von Morten Axboe & al. 1985–89. München. (Münstersche Mittelalter-Schriften 24:1–3.)

K + nr = Krause, Wolfgang: Die Runeninschriften im älteren Futhark. Mit Beiträgen von Herbert Jankuhn. 1. Text. 2. Tafeln. 1966. Göttingen. (Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philol.-hist. Klasse. 3. Folge 65.)

U + nr = Upplands runinskrifter granskade och tolkade av Elias Wessén & Sven B. F. Jansson. 1–4. 1940–58. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 6–9.)

Vg + nr = Västergötlands runinskrifter granskade och tolkade av Hugo Jungner & Elisabeth Svärdström. 1940–70. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 5.)

Vr + nr = Värmlands runinskrifter granskade och tolkade av Sven B. F. Jansson. 1978. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 14:2.)

I de fall inskriften inte är bevarad anges detta med ett † efter signum.

Litteraturhänvisningar

I princip har hänvisningar getts endast till litteratur senare än den i signum angivna. Finns ingen litteraturhänvisning, står tolkningen att finna i den i signum angivna litteraturen.

Lexikon A—W

Agilamundō

agilamudon gen. Rosseland sten (K 69)

Fem. moving till **Agilamunduz* (belagt som lat. *Agilimundus* hos Ammianus Marcellinus). F.l. av **ag-* 'spets, egg' el. 'oro, fruktan' utvidgad med diminutivt *-l*-suffix (enl. Schramm en "ohne Rücksicht auf einen Sinn [...] spielerischer Wechsel" med *Agi-*, se → **Agibewaz* BEO), e.l. **-munduz* 'beskyddare', se → *Kunimunduz*. (Enligt Antonsen kan namnet vara maskulint.) Litt.: Schramm 1957 s. 25, Antonsen 2002 s. 226, 272.

Aiþalātaz (?)

aiþalataz nom. Nydam yxskaft (AUD 1993:259 f.)

F.l. av en motsvarighet till got. *aiþs*, fvn. *eiðr* m. 'ed, högtidlig försäkran', e.l. en bildning (nomen agentis) till vb. fvn. *láta* 'ge ljud från sig; tala, uttala sig; säga' (som alternativ har föreslagits adj. (fvn.) *latr* 'lat, ovillig, trög'). Ovisst om personnamn eller appellativisk personbeteckning.

Litt.: Stoklund 1995b s. 341 ff., dens. 1998b s. 61 f., Grønvik 2000 s. 99 ff.

Akaz (?) (se *Fākaz*)

akaz nom. Åsum brakteat (K 131, IK 11)

Bildning till vb. (fvn.) *aka* 'röra, flytta; köra; röra sig'; jfr grek. 'αγός 'härförare'. Ev. inte ett personnamn utan ett Odensnamn.

Litt.: Krause 1971 s. 176, Düwel 1973, Antonsen 1975a s. 78, H. F. Nielsen 2000 s. 286, Beck 2001 s. 70 ff.

Alawīdaz (?), *Alawiduz* (?)

alawid vok.?, västgerm. nom.? Skodborg brakteat (K 105, IK 161)

F.l. av adj. **al(l)a-*, fvn. *allr* 'all; hel'. E.l. av 1) adj. **wīda-*, fvn. *vīðr* 'vid' eller 2) **widuz*, fvn. *viðr* m. 'träd; skog'. (Antonsen föreslår **wed-i-z*, vilket skulle vara en avljudsform till stammen i bl.a. got. (*ga-*)*wadjōn* 'förlova', fvn. *veðja* 'pantsätta'.) Ev. inte ett personnamn utan ett guda(bi)namn. (Hela inskriften har av Seebold getts en radikalt avvikande tolkning.)

Litt.: Antonsen 1975a s. 76 f., Stiles 1984 s. 27 ff., Seebold 1995 s. 177, H. F. Nielsen 2000 s. 149 f., 168, 284 f., Beck 2001 s. 60 ff.

Alawiniz

alawin (3 x) vok.?, västgerm. nom.? Skodborg brakteat (K 105, IK 161)

F.l., se → *Alawīdaz*, *Alawiduz*, e.l. av **winiz*, fvn. *vinr* m. 'vän'. Ev. inte ett personnamn utan ett guda(bi)namn. (Hela inskriften har av Seebold getts en radikalt avvikande tolkning.)

Litt.: Antonsen 1975a s. 76 f., Stiles 1984 s. 27 ff., Seebold 1995 s. 177, H. F. Nielsen 2000 s. 149 f., 168, 284 f., Beck 2001 s. 60 ff.

Aljamarkiz (?)

aljamarkiz nom. Kårstad klippblock (K 53)

Av **alja-* 'annan; främmande' och en *-i*-avledning till **mark-* f. 'mark; gränsland', ɔ: 'främling'. Ev. inte ett personnamn utan en appellativisk personbeteckning.

Litt.: Knirk 2000, Düwel 2001 s. 34.

Al(l)a

ala nom. Vimose doppsko (K 22)

Kortform till namn på *Ala-* 'all, hel' (t.ex. → *Alawīdaz*, *Alawiduz*, → *Alawiniz*) eller av svaga formen av adj. **al(l)a-* 'all; hel'. Runföljden har av vissa forskare inte ansetts representera ett namn.

Litt.: Antonsen 1981 s. 54 f., Seebold 1994 s. 68 f., Grønvik 1996 s. 12 f.

Alugōdaz (?), *Alugōdu* (?)

alugod vok.?, västgerm. nom.?, utesluten ändelse på grund av platsbrist? Værløse fibula (K 11)

F.l. av urnord. *alu* 'skydd' el. dyl., e.l. av adj. **gōda-* 'god'? En personnamnsförled *Ol-* är välkänd i fornvästnordiskan, t.ex. *Olbiörn*, *Ol mód* (se även → *Alukō*), däremot är en personnamnsförled **-gōda-* okänd i germanska språk. (Jfr Seebold: **alu** 'öl', *o*: 'fest', **god** 'gud', urspr. 'offer'.)

Litt.: Stiles 1984 s. 27 ff., Seebold 1994 s. 62 f., Stoklund 1995b s. 320 f., H. F. Nielsen 2000 s. 149 f., 284 f.

Alukō

aluko nom. Førde sänksten (K 49)

Hypokoristisk bildning med **-kōn-* suffix till namn på *Alu-* (se t.ex. → *Alugōdaz*, *Alugōdu*).

Litt.: Syrett 1994 s. 143 ff., 207 f., H. F. Nielsen 2000 s. 87, 102.

Ansugastiz

asugasdiz nom. Myklebostad sten (K 77)

F.l. av **ansuz*, fvn. *áss* m. '(hednisk) gud', e.l. av **gastiz*, fvn. *gestr* m. 'gäst; främling'.

Litt.: Knirk 2002.

Ansugīslaz

asugisalas gen. Kragehul spjut (K 27)

F.l., se → *Ansugastiz*, e.l. **gīslaz* trol. 'pilskaft' el. dyl. (jfr langobard. *gīsil* 'pilskaft').

Litt.: Schramm 1957 s. 88.

Bera (?)

bera nom. Kragehul knivskaft (K 28)

Av **beran-*, fhty. *bero* 'björn' (jfr fhty. *Bero*, fvn. *Biari*). Den omgivande texten är otolkad.

Bidawarjaz (?), *Bīdawarjaz* (?), *Bindawarjaz* (?)

bidawarjaz nom. Nøvling fibula (K 13a)

F.l. mångtydig: till 1) vb. fvn. *biđja* 'önska; bedja', 2) vb. fvn. *bīđa* 'vänta' (urspr. 'ha tillit till'), 3) vb. fvn. *binda* 'binda'. Ett fjärde förslag är att knyta den till got. *baidjan*, fvn. *beiđa* 'tvinga' (**bida** i så fall avspeglade antingen **Bida-* eller **Bīda-* = bildningar till svagstadiet resp. normalstadiet). E.l. **warjaz*, nomen agentis till **warjan*, fvn. *verja* 'försvara, skydda'.

Litt.: Krause 1971 s. 158, Antonsen 1975a s. 30, Grønvik 1994 s. 50 f., Seebold 1994 s. 62, H. F. Nielsen 2000 s. 122 (jfr s. 174), Stoklund 2002.

Borō

boro nom. Opedal sten (K 76)

Av en fem. movering (< *-ōn-) till (fvn.) *burr*, *borr* 'son'.

Braidō

braido nom. Himmelstalund jordfast stenblock (K 54)

Av best. formen i fem. av adj. (fvn.) *breiðr* 'bred'.

Anm.: Läsningen, som har varit omdiskuterad, har säkerställts med hjälp av mikroarteringsteknik (Swantesson 1998 s. 121 f.).

Eh(w)ō

eho nom. Donzdorf fibula (Düwel & Roth 1977)

Ovisst om mansnamn med västgerm. form eller kvinnonamn med nordgerm. form. Ovisst också om inskriften skall anses tillkommen på nord- eller västgermansk område (**h**-runa med enkel bistav inte utslagsgivande). Avledning till **ehwaz*, fvn. *jór* m. 'häst', eller kortform till namn på **Ehwa-* (jfr fvn. namn på *Jó-*).

Litt.: Peterson 1994 s. 144 f., Syrett 1994 s. 138 f. not 171, Düwel 2001 s. 60.

Fākaz

fakaz nom. Femø brakteat (K 132, IK 340)

akaz nom. Åsum brakteat (K 131, IK 11)/(se *Akaz*)

Av ett subst. motsvarande fvn. *fákr* m. 'häst'. Ev. inte ett personnamn utan ett Odensnamn.

Litt.: Düwel 1973, dens. 2001 s. 50, Beck 2001 s. 70 ff.

Finnō

fino nom. Berga sten (K 86)

Fem. movering (< *-ōn-) till (fvn.) *Finnr*, av *finnr* m. 'lapp; finne'. (Enligt Antonsen kan namnet vara maskulint.)

Litt.: Antonsen 2002 s. 224, 271 f.

Fōzō

fozo nom. Hitsum brakteat (IK 76)

Ovisst om mansnamn med västgerm. form eller kvinnonamn med nordgerm. form. Ovisst också om inskriften skall anses tillkommen på nord- eller västgermansk område. Avledning till stammen i folkslagsbeteckningen (lat. pl.) *Fosi* hos Tacitus, vilken i sin tur har satts i samband med bl.a. grek. *πρός* 'släkting'.

Litt.: Düwel 1970, Krause 1971 s. 150, Seebold 1996, H. F. Nielsen 2000 s. 214, 238.

Anm.: Brakteaten har ytterligare en runföljd som tolkats som ett namn. Märk rättelse av läsningen av denna i IK 3,1 s. 263 och ännu en nyläsning av Seebold (1996 s. 195 f.).

**Fraujila*

frohila nom. Darum brakteat 1 (K 117, IK 42)

Av en avledning med diminutivsuffix **-ilan-* till **frauja-* 'herre'.

Litt.: Peterson 1994 s. 156 f., Seebold 1995 s. 175, H. F. Nielsen 2000 s. 165 f., 286.

Frawarādaz

frawaradaz nom. Möjbro sten (U 877, K 99)

F.l. av adj. *frawa-, fvn. *frár* 'kvick, rask', fhty. *frō* 'glad', e.l. nomen agentis till fvn. *ráða* 'ge råd' m.m.

Litt.: Peterson 1994 s. 152 f.

-gastiz

///**daga-tiz** nom. Einang sten (K 63)

Första delen av f.l. oläslig, e.l., se → *Ansugastiz*.

Gauþz

gauþz nom. Illerup eldstålshandtag (AUD 1992:255 f.)

Troligen av en mask. avledning (rotnomen) till stammen i fvn. *gauð* f. 'skällande', i sin tur bildat till vb. fvn. *geyja* 'skälla'.

Litt.: Seebold 1994 s. 71 f., Stoklund 1994 s. 101.

Glāugiz (?)

glāugiz nom. Nebenstedt brakteat 1 (K 133, IK 128)

Av ett bahuvrihiadjektiv med senare leden *-augiz*, avledning till (fvn.) *auga* 'öga'. Tolkningen av f.l. är omdiskuterad; den har förts till fvn. *gljá* 'skina, glimma' (< germ. **glī-*), mlty. *glār* 'bärnsten' (< germ. **glē-*) och till fir. *glicc* 'skarpsinnig, klok'. Ev. är namnet inte ett personnamn utan ett Odensnamn.

Litt.: Antonsen 1975a s. 62 f., Magnússon 1989 s. 256, Seebold 1991 s. 487, dens. 1995 s. 175, Düwel 2001 s. 47 ff., dens. 2002a.

Anm.: För diskussion om ljudvärde hos och translitterering av runan ǫ (ǫ) se Bauer 2000 s. 26 ff., Beck 2003.

Gōdagaz

godagas gen. Valsfjord klippvägg (K 55)

Av en avledning med suffixet **-aga-* till adj. **gōda-*, fvn. *góðr* 'god'. (En haplografisk/haplologisk skrivning för ett ditematiskt **Gōdadagaz* har övervägts.)

Litt.: Peterson 1994 s. 140, Elmevik 1999 s. 141 f., H. F. Nielsen 2000 s. 104.

**Habukaz (?)*

haukz nom. Vallentuna speltärning (Gustavson 1983)

Av (fvn.) *haukr* m. 'hök'. Ev. inte ett namn; den omgivande texten är otolkad.

**Habukōþuz (?), Haukōþuz (?)*

haukoþuz nom. Vånga sten (Vg 65, K 66)

hakupo ack. Noleby sten (Vg 63, K 67) / (se *Hakupoþuz*)

Av ett nomen agentis till **haukōn* (< **habukōn*) 'vara som en hök' eller till **haukōn*, en iterativ bildning till fvn. *húka* 'huka (sig)'.

Litt.: Peterson 1994 s. 146, Syrett 1994 s. 178, Gustavson 2002.

*Hagirādaz***hagiradaz** nom. Garbølle träask (K 30)

F.l. av adj. *hagi-, fvn. *hagr* 'konstfärdig, duglig', e.l., se → *Frawarādaz*. Namnet är formellt identiskt med fvn. adj. *hagrādr* 'duktig att ge goda råd'; dock förekommer båda lederna i andra germ. personnamn.

Litt.: Stoklund 1998a.

*Hagustaldaz***hagustadaz** nom. Kjølevik sten (K 75)**hagustaldaz** nom. Valsfjord klippvägg (K 55)

F.l. av *hagu- 'stycke land'; jfr fhty. *hag*, feng. *haga*, fvn. *hagi* 'stängsel; inhägnad betesmark' m.m. E.l. en avledning till vb. *staldan; jfr got. *gastaldan* 'förvärva, erhålla'. Namnet är bildat av ett sammansatt appellativ med bet. 'ägare till eller förvaltare av ett stycke land', vilket uppträder senare med olika betydelsedifferentieringar: feng. (pl.) *hægstealdas* 'unga krigare', fhty. *hagustalt* 'ungkarl', fsax. *hagastald* 'ung man; tjänare' m.m. Huruvida belägget i Valsfjordinskriften egentligen skall tolkas som ett egennamn är ovisst men en sådan tolkning har stöd i belägget i Kjølevikinskriften.

Litt.: Beck 1999, Düwel 2001 s. 34 f.

Hakupuz (?) (se *Habukōpuz, Haukōpuz)**hakupo** dat. Noleby sten (Vg 63, K 67)

Av ett ord samhörigt med fsax. *hacud*, feng. *hacod* 'gädda' (**hakupuz* ~ **hakuduz*), dvs. 'den böjde, den krokige'. (Enligt den senaste tolkningen av Antonsen kan namnet vara ett mask. namn i nom.) Runföljden har också tolkats som ett adjektiv i fem. ack.: *hā-kunþō* 'den höga och kända'.

Litt.: Antonsen 1975a s. 55 f., dens. 1980 s. 139, dens. 2002 s. 184 f., 270, Grønvik 1987 s. 100, Syrett 1994 s. 178 f.

Handulaikaz (?), *Hardulaikaz* (?), *Haþulaikaz* (?)**haduļaikaz** nom. Kjølevik sten (K 75)

F.l. omdiskuterad: av 1) *handu-, fvn. *hǫnd* f. 'hand', 2) adj. *hardu-, fvn. *harðr* 'hård', 3) *haþō, fvn. *hǫð* f. 'strid'. E.l. nomen agentis till *laikan, fvn. *leika* 'leka, hoppa, dansa' m.m.

Litt.: Peterson 1994 s. 145 f., Syrett 1994 s. 76 f., 177 not 37, Wagner 2000 s. 155.

*Harisō***hariso** nom. Himlingøje fibula 1 (K 9)

Omdiskuterat om mans- eller kvinnonamn. Hypokorism med suffixet *-is- till namn på *Harja- (*Hari-*), t.ex. → *Hariūha*, → *Hariwulfaz*.

Litt.: Peterson 1994 s. 157 f., Syrett 1994 s. 143 ff., 182 ff., Seebold 1995 s. 163, Stoklund 1999 s. 580, H. F. Nielsen 2000 s. 123, 154, 199, 281 f., 375, Nedoma 2002 s. 112 f.

Hariūha (?)**hariuha** nom. Sjöland brakteat 2 (K 127, IK 98)

F.l. av *harjaz, fvn. *herr* m. 'här'. E.l. -**uha** är mycket omdiskuterad: 1) en motsvarighet till fhty. *Ūo*, *Ūwo* 'uv'; 2) en -an-stamsbildning till ett adj. *(j)unha-, vernersk växlingsform till *junga- 'ung'; 3) samhörigt med feng. *ȳmest* 'högst' (ie. *ūk-), got. *auhuma* 'högre' (ie. *owk-; för kritik se Syrett). Kanske det tredje alternativet skall föredras, nämligen om namnet inte är ett personnamn utan ett Odensnamn (jfr fvn. *Herblindi*, *Hergautr*, *Herteitr* m.fl.).

Litt.: Peterson 1994 s. 142 f., Syrett 1994 s. 140 not 176, Kousgård Sørensen 1997 s. 163, Hauck 1998 s. 306.

Hariwulfaz

hariwolafz nom. Stentoftens sten (K 96)

hariwulafa ack. Istaby sten (K 98)

F.l., se → *Hariūha*, e.l. av **wulfaz*, fvn. *ulfr* m. 'ulv, varg'.

Anm.: Det råder olika uppfattningar om huruvida beläggen avser samma person eller ej; se Birkmann 1995 s. 138 ff.

Harja

harija nom. Skåäng sten (K 85)

harja nom. Vimose kam (K 26)

Kortform till namn på **Harja-* (*Hari-*), t.ex. → *Hariūha*, → *Hariwulfaz*, eller på **-harjaz* (se → *Swābaharjaz*).

Litt.: Hald 1971 s. 82.

Anm.: Mellan **harija** och **leugaz** på Skåängstenen står *, ett tecken som tolkats på många olika sätt. För litteraturöversikt (och tolkning) se Grønvik 1987 s. 159 ff.; jfr Syrett 1994 s. 139 med not 174, Barnes 1998 s. 450. – För en avvikande tolkning av belägget på Vimosekammen se Seebold 1994 s. 71, 89; jfr Andersson 1995 s. 168.

Harkilaz

harkilaz nom. Nydam svärdskildebeslag (AUD 1995:275 f.)

Av en avledning med *-l*-suffix till stammen i t.ex. fvn. *hark* n. 'larm, tumult', fvn. *harkr* m. 'eld' (poet.), da. *harke* 'harkla sig' (till ie. **ker-*, **kor-*, **kr-*, ljudhärmande för hesa, skrovliga läten, med *-g*-utvidgning).

Litt.: Stoklund 1998b s. 62 f.

Hapulaikaz, se *Handulaikaz* (?), *Hardulaikaz* (?), *Hapulaikaz* (?)

Hapuwulfaz

hapuwolafa ack.? Gummarp sten (K 95 †)

hapuwolafz nom. Stentoftens sten (K 96)

hapuwulafz nom. Istaby sten (K 98)

F.l., se → *Hapulaikaz*, e.l., se → *Hariwulfaz*.

Anm.: Det råder olika uppfattningar om huruvida beläggen på Gummarp- och Istabystenarna resp. på Stentoftensstenen avser samma person eller ej; se Birkmann 1995 s. 138 ff. Till frågan om kasus för belägget på Gummarpstenen se dens. 1995 s. 117 f.

Heldaz

heldaz nom. Tjurkö brakteat 1 (K 136, IK 184)

Av en mask. movering till **hildī*, fvn. *hildr* f. 'strid'.

Litt.: Peterson 1994 s. 140.

**Heruwulfaz*

haeruwulfaz nom. (avledning med tillhörighetssuffix **-ia-* till **Heruwulfaz*, fvn. *Hiǫrólfr*)

Istaby sten (K 98)

F.l. av **heruz*, fvn. *hǫrr* m. 'svärd', e.l., se → *Hariwulfaz*.

Hiwigaz (?), *Hīwigaz* (?)

hiwigaz nom. Årstad sten (K 58)

Av en avledning med suffixet **-iga-* till 1) **hiwa-* som i got. *hiwi* n. 'utseende', fvn. *hý* n. 'fjun', σ : ung. 'den fjunige' eller 2) **hīwa-* som i got. *heiwa(-frauja)* m. 'husbonde', fvn. *hjú(n)* n. 'en som tillhör hushållet', σ : ung. 'den huslige'. Det andra alternativet tycks föredras i senare forskning.

Litt.: Krause 1971 s. 108, 175, Antonsen 1975a s. 34 f., Høst 1987 s. 160, Grønvik 1987 s. 159.

Hlewagastiz

hlewagastiz nom. Gallehus horn (K 43 †)

F.l. *Hlewa-* är mycket omdiskuterad; den anknyts till dels germ. **hlewa-*, fvn. *hlé*, feng. *hlēo(w)*, fsax. *hleō* 'lä; skydd', dels grek. personnamn på *Kleo-*, av grek. *kléos* 'rykte, berömmelse'. E.l., se → *Ansugastiz*.

Litt.: Hald 1971 s. 20 ff., Andersson 1998 s. 22, 24, dens. 2002 s. 1133, disk. i Personnamn och social identitet s. 94, 97, Grønvik 1999, Bjorvand & Lindeman 2000 s. 508 f.

Hnabdaz

hnabdaz gen. Bø sten (K 78)

Av en avledning med *-d-* till fvn. **hnafa* (pret. *hnóf*) 'hugga, skära' (jfr nynor. *nava* 'hugga toppen av lövträd'), σ : ung. 'den lemlästade'.

Litt.: Krause 1971 s. 79, 99, 142.

Anm.: Har ibland lästs som **hnabūdas**; se MacLeod 2002 s. 42 med litt.

Hōraz

horaz Fyn brakteat 1 (K 119, IK 58)

Av en motsvarighet till got. *hōrs*, fvn. *hórr* m. 'horkarl, älskare', här i den urspr. bet. 'kär'. Ev. inte ett personnamn utan beteckning för den avbildade hästen. (En läsning **houaz** **hauhaz* 'hög' har ofta framförts.)

Litt.: Antonsen 1975a s. 62, dens. 1996 s. 133 f., Peterson 1994 s. 137, Looijenga 1995, Seebold 1995 s. 178, Beck 2001 s. 67 f. Jfr Hauck 1998 s. 317 f., Düwel 2001 s. 54.

Hrabnaz

harabanāz nom. Järsberg sten (K 70, Vr 1)

Av (fvn.) *hrafn* m. 'korp'.

Hrazaz

harazaz nom. Eidsvåg sten (K 92)

hrazaz nom. Rö sten (K 73)

Av ett adj. **hrazaz-* 'rörlig, rask', avljudsform till det i → *Hrōzaz*. (Förleden i de fhty. namnen *Hraspod*, *Chrasmar*, *Rasipert*, vilken ofta sätts i samband med *Hrazaz*, härleds av Kaufmann

1968 s. 195, 287 ur **Hrad-s-* resp. **Rād-s-*. För ytterligare en annan förklaring av *Hraspod* se Wagner 1983 s. 75 ff.)

Litt.: Grønvik 1985 s. 173 ff. med not 9 (ev. andra ord bildade till **hraz-*).

**Hrōþiwaldaz*

rhoaltz nom. Vatn sten (K 68)

F.l. av **hrōþi-*, fvn. *hróðr* m. 'beröm', e.l. **waldaz*, nomen agentis till fvn. *valda* 'härska'.

Hrōzaz

hrozaz nom. By sten (K 71)

Av ett adj. motsvarande feng., fsax. *hrōr* 'rörlig, rask'; jfr t.ex. fvn. vb. *hræra* 'röra sig; sätta i rörelse'. Avljudsform till → *Hrazaz*. Ev. inte ett personnamn utan ett adjektiv.

Litt.: Grønvik 1996 s. 125 ff.

Anm.: För det antagna patronymikonet **hrozez** (< **Hrōziaz*) i samma inskrift, se Antonsen 1975a s. 80 f., Kousgård Sørensen 1984 s. 34, Syrett 1994 s. 94 not 32, Grønvik 1996 s. 125 ff. Jfr häremot Schulte 2000a s. 11 ff., dens. 2000b s. 120 ff.

Igjō (?), *Ing(w)ijō* (?)

igijon gen. Stenstad sten (K 81)

Runföljden är tvetydig: 1) Av en avledning till en stam **ig-*, som förekommer som namnled i kontinentalgermanska och fornengelska namn som *Igeram*, *Igulf*, *Ighere* m.fl. och troligen är samhörig med grek. 'ἔχις 'orm' (jfr äv. t.ex. sv. *igel*). Möjligen kan namnet förstås som en kortform till namn på *Ig-*; jfr fhty. *Igo* m., *Iga* f. (Schramm tänker sig att *Igi-* kan vara en avljudsform "ohne eigenen Sinngehalt" till namnleden *Agi-*.) 2) Kortform till kvn. på **Ing(w)ia-* (> *Ingi-*) (av Antonsen betraktat som patronymikon, 'daughter of Ing' (dvs. fem.) eller 'descendant of Ing' (dvs. mask.)).

Litt.: Schramm 1957 s. 35, Kaufmann 1968 s. 214, Antonsen 1975a s. 49 f., dens. 2002 s. 272, Wagner 1992 s. 285 med not 129, Peterson 1994 s. 146.

Ingaduz (?) (se **Sigihapuz*, **Sisiganduz*)

ssigaduz nom. Svarteberg medaljong (K 47, IK 181)

De två inledande tecknen är inte **s**-runor utan ett slags ornament. Namnet jämförs av Antonsen med fhty. *Inchad*, *Ingadeus*; etymologin anges vara oklar. De fhty. namnens efterleder har tidigare förts till **-hapu-* 'strid' resp. **-pewa-* 'tjänare'.

Litt.: Förstemann 1900 sp. 788, 1458, Antonsen 1975a s. 49, Syrett 1994 s. 182.

Iuþingaz

iuþingaz nom. Reistad sten (K 74)

Av en avledning med **-ing-* till **eupa-* (jfr fvn. *jōð* n. 'barn').

Litt.: de Vries 1962 s. 288, Magnússon 1989 s. 432.

Anm.: Läsningen av de tre första runorna är omdiskuterad; se Antonsen 1994 s. 53, dens. 2002 s. 5, 27, MacLeod 2002 s. 42 med litt.

Keþa (?)

keþan gen. el. dat. Belland sten (K 83)

Etymologi oviss.

Litt.: Antonsen 1975a s. 68.

Kunimunduz

kunimudiu dat. Tjurkö brakteat 1 (K 136, IK 184)

F.l. av **kunja*, fvn. *kyn* n. 'släkt', e.l. **-munduz*, fvn. *-mundr*, att sammanställas med fhty. *munt* f., feng. *mund* f. 'skydd, värn', ffris. *mund* m. 'väktare', ɔ: 'beskyddare'.

Litt.: Janzén 1947 s. 109 f.

Lagupewa (?)

lagupewa nom. Illerup sköldhandtagsbeslag 3 (Germania 1986:80 ff.)

F.l. av **laguz*, fvn. *lōgr* m. 'sjö'. E.l. av **pewaz*, feng. *pēow*, got. *pius* m. 'tjänare'.

Efterledens form (utan förväntat **z**) har tolkats som varande dels västgermansk, dels en urnord. *-an*-stamsform. Även en akkusativform har föreslagits.

Litt.: Stoklund 1986 s. 80 ff., Antonsen 1987 s. 17, 24 f., H. F. Nielsen 1993 s. 86, dens. 2000 s. 149, 154, 273, 282, Seebold 1994 s. 69 (jfr Andersson 1995 s. 168).

Laiþigaz

laiþigaz nom. Møgedal sten (K 88)

Närmast till hands ligger att namnet är bildat av ett adj. **laiþ-iga-*; jfr fhty. *leidig* 'bedrövad; farlig, otrevlig, led' (jfr fvn. *leiðr* 'otrevlig, led'). *Laiþigaz* har även tolkats som en avledning till bl.a. fvn. *leið* f. 'rörelse; resa; väg'. En tolkning **Laiþingaz* med parallell i fhty. mn.

Leiting (avledning till personnamn på **Laiþa-* 'otrevlig, led' etc.) anses mindre trolig.

Litt.: Förstemann 1900 sp. 998 ff., Ståhle 1946 s. 363, Kaufmann 1968 s. 225, Antonsen 1975a s. 57, Syrett 1994 s. 172 f. not 17.

Lamō

lamo nom. Udby (Skovgårde) fibula (AUD 1990:211 f.)

Av best. formen av adj. fvn. *lamr* 'lam'. Omdiskuterat om mans- eller kvinnonamn.

Litt.: Syrett 1994 s. 143 ff., Seebold 1995 s. 163, Stoklund 1995a s. 213, H. F. Nielsen 2000 s. 86, 154, 199, Düwel 2001 s. 29.

Landawarjaz

ladawarjaz nom. Tørvika A sten (K 91)

F.l. av **landa*, fvn. *land* n. 'land', e.l., se → *Bida-/Bīda-/Bindawarjaz*.

Anm.: För förklaring av **u**-runan som står ovanför **aw** se Quak 1985a.

Leþrō

leþro nom. Strårup halsring (K 42)

Av en avledning till **leþra*, fvn. *leðr*, fhty. *ledar* n. 'läder'. Omdiskuterat om mans- eller kvinnonamn.

Litt.: Syrett 1994 s. 143 ff., H. F. Nielsen 2000 s. 86, 154, 199.

Leugaz

leugaz nom. Skåäng sten (K 85)

Av en avledning (nomen agentis) till got. *liugan* 'ingå äktenskap (svära en ed)'.

Litt.: Antonsen 1975a s. 66 f.

Māringu

mairlgu nom. Tanem sten (K 89)

Fem. motsvarighet till ett **Māringaz* med diminutiv- och härstamningssuffix *-*l-ing-* till adj. **māri-* 'berömd' (jfr fhty. *Merling*). Namnet kan också uppfattas som bildat med härstamningssuffix *-*ing-* till ett mn. **Māri-la* (jfr got. *Mēri-la*).

Litt.: Krause 1971 s. 106, Antonsen 1975a s. 69.

Anm.: Om translittereringen av runan \uparrow (bindruna, \uparrow , eller ej?) se Barnes 1984 s. 68 ff., MacLeod 2002 s. 44 ff.

Mūha

mūha nom. Kragehul spjutskaft (K 27)

Av ett ord motsvarande feng. *mūha*, *mūga*, fvn. *mūgi* 'hop', här om en enskild i hopen. En annan härledning har föreslagits: ett nomen agentis till ett vb. motsvarande bl.a. mhty. *muhen* 'råma; ryta'. I båda fallen råder ovisshet huruvida det rör sig om ett namn eller en appellativisk personbeteckning.

Litt.: Grønvik 1996 s. 54, 60 ff., Stoklund 2001 s. 280.

**Nanþō (?)*

nana nom. Setre kam (K 40)

naa nom. ibid.

Av en avledning (nomen agentis) till vb. got. (*ana-*)*nanþjan*, fvn. *nenna* 'våga'; jfr **Nanþ-*/**-nanþ-* som västgerm. personnamnelement. Runföljderna representerar ev. inte alls ett namn.

Litt.: Förstemann 1900 sp. 1148 ff., Schramm 1957 s. 62, Kaufmann 1968 s. 264, Antonsen 1975a s. 82 f., Grønvik 1987 s. 7 ff., Birkmann 1995 s. 93 ff.

Niþijō (?), Niþjō (?)

niþijo nom. Illerup sköldhandtagsbeslag 2 (Germania 1986:80 ff.)

Mansnamn, av en avledning till 1) **nīþa-*, jfr got. *neīþ*, feng. *nīþ*, fvn. *nīð* n. 'avund, hat, fiendskap' eller 2) **nīþja-*, jfr got. *nīþjis* m. 'släkting', *nīþjō* f. 'kvinnlig kusin', fvn. **nīði* (gen. sg. *nīðja*) m. 'släkting'.

Litt.: Andersson 1993a s. 92, H. F. Nielsen 1993 s. 88 f., Seebold 1994 s. 69, Syrett 1994 s. 185, Stoklund 1995b s. 336, Grønvik 1998 s. 90, 122, 127, Düwel 2001 s. 27.

Niujila

niuquila nom. Darum brakteat 5 (K 104, IK 43)

niuwila nom. Skonager brakteat 3 (K 118, IK 163)

Av en avledning med diminutivsuffix *-*ilan-* till adj. **niuja-* 'ny'. Formen **niuwila** anses av Antonsen (1975a s. 17, 2002 s. 166 f., 274 f.) vara västgermansk (jfr Knirk 1977 s. 176).

Rausijō

rawsijo nom. Nydam remändesbeslag (AUD 1997:259 f.)

Av en avledning till ett ord samhörigt med vb. ä.da. *ruse* 'susa, larma, vara orolig' (jfr äv. sv. *rusa*, no. dial. *rūsa*, *rausa* 'störta fram' o.dyl., fvn. *rosi* m. 'stormby'). Trol. ett mansnamn med fem. genus eller ett kontinentalgermansk namn; för det senare talar fyndomständigheterna. (Anknytningen till östgerm. *Rausimod*, namn på en sarmaterhövding (300-t.), är problematisk; för diskussion om dettas etymologi se Förstemann 1900 sp. 1250,

Schönfeld 1911 s. 194, Holthausen 1934 s. 81, Kaufmann 1968 s. 294 f. Se äv. Pokorny 1959 s. 332.)

Litt.: Stoklund 1998c s. 259 f., H. F. Nielsen 2000 s. 199.

**Saiwilaugaz* (?), **Saiwiwīlagaz* (el. **Sāwi-*) (?) (se *Wīlagaz*)

sawilagaz nom. Lindholmen amulett (K 29)

F.l. av **saiwiz*, **saiwaz*, fvn. *sjár*, *sjór*, *sær* 'sjö', e.l. 1) en avledning (nomen agentis) till vb. got. *liugan* 'avge ed; ingå äktenskap' (jfr fvn. mn. på *-laugr*) eller 2) av ett adj. **wīlagaz* (se → *Wīlagaz*) med haplogi/-grafi av /wi/ resp. **wi**.

Litt.: Janzén 1947 s. 106 f. (e.l.), Syrett 1994 s. 173 med not 20, Elmevik 1999 (med kritik mot den första tolkningen och även mot tolkningsförslag framförda av Antonsen 1975a s. 37 (sedermera äv. 2002 s. 232), Grønvik 1996 s. 65 ff.).

Saligastiz

saligastiz nom. Berga sten (K 86)

F.l. av **saliz*, fvn. *salr* m. 'hus; sal', e.l., se → *Ansugastiz*.

Saralu (?), *Sarlu* (?)

saralu nom. Årstad sten (K 58)

Av en diminutivbildning till **sarw-*; jfr got. n. pl. *sarwa* 'vapen', fhty. *saro* n. 'rustning, brynja', fvn. *sørvi* n. 'pärlhalsband'.

Litt.: Antonsen 1975a s. 34 f., dens. 2002 s. 223 f., Høst 1987, Kousgård Sørensen 1989b s. 168.

**Sigihapuz* (?), **Sisiganduz* (?) (se *Ingaduz*)

ssigaduz nom. Svarteborg medaljong (K 47, IK 181)

1) F.l. av **segi-* (jfr fvn. *sigr* m. 'seger'), e.l. **hapuz*, en bildning till **hapō*, fvn. *hōð* f. 'strid'.
2) Av ett appellativ **sisi-ganduz* 'Zauberer des sisu' (jfr fsax. *sisu* 'gravkväde', fhty. *sisesang* 'sorgesång').

Litt.: Janzén 1947 s. 98 (e.l.), Düwel 1975, Peterson 1994 s. 147, Syrett 1994 s. 181 f., Haubrichs 2000 s. 182, 192 f. med not 99.

Sigimāriz

sigimaraz nom. Ällerstad sten (K 59)

F.l., se → **Sigihapuz*, e.l. av adj. germ. **mēri-*, fvn. *mærr* 'berömd' (eller en sidoförm till detta). Olika uppfattningar om hur **a** i ändelsen skall tolkas.

Litt.: Antonsen 1975a s. 81 f., dens. 1978 s. 283 f., Schulte 2000a s. 11 ff., dens. 2000b s. 119 f.

Sīkijaz (?)

sikijaz nom. Nydam yxskäft (AUD 1993:259 f.)

Av en avledning med tillhörighetsuffix **-ia-* till (fvn.) *sīk*, *sīki* n. 'stillastående eller långsamt rinnande vatten', dvs. ung. 'invånare i sumpmarken'. Ovisst om namn eller appellativisk personbeteckning.

Litt.: Stoklund 1995b s. 341 ff., dens. 1998b s. 61 f.; jfr Grønvik 2000.

Skinþa (leubaz) (?), Skinþa-Leubaz (?), Skīpaleubaz (?)

skīpaleubaz nom. Skärkind sten (K 87)

Runföljden kan tolkas som 1) mn. *Skinþa* (-an-stamsbildning till **skinþa*, fvn. *skinn* n. 'hud, skinn') och ett efterställt adjektiv; 2) mn. *Leubaz* (av adj. **leuba-*, fvn. *ljúfr* 'ljuv, kär, behaglig') med ett framförställt binamn 'skinn'; 3) mn. med f.l. *Skīpa-*, besläktad med bl.a. fhty. *scidōn* 'skilja', mhty. *scit*, *scides* 'åt-, särskiljande' (se kritik av Quak), och e.l. -*leubaz*, av adj. **leuba-* (se 2).

Litt.: Antonsen 1975a s. 48 f., dens. 1975b s. 240 f., Quak 1976 s. 191, Peterson 1994 s. 136 f.

Stainawarjaz

stainawarjaz nom. Rö sten (K 73)

F.l. av **stainaz* 'sten', här kanske 'fornborg', e.l., se → *Bida-/Bīda-/Bindawarjaz*.

Litt.: Krause 1971 s. 114, Andersson 2002 s. 1135.

Swābaharjaz

swabaharjaz nom. Rö sten (K 73)

F.l. av **swābaz* < **swēbaz* 'man tillhörande folket (lat. pl.) *suebi*, *suevi*' (till germ. **swē-* 'egen'). Folkslagsbeteckningen 'sveber' har alltifrån Caesar (*Commentarii de bello Gallico*) och framåt kunnat användas om flera olika germanska stammar. E.l. av **harjaz* 'härförare, krigare', bildning till bl.a. de formellt identiska got. *harjis*, fvn. *herr* m. 'här'.

Litt.: Much 1918–19, Rübekeil 1992 s. 187 ff., Wagner 1999.

Swarta

swarta nom. Illerup sköldhandtagsbeslag 1 (*Germania* 1986:76)

Av best. formen av adj. (fvn.) *svartr* 'svart'. (Formen har även antagits kunna vara en starkt böjd ackusativform.)

Litt.: H. F. Nielsen 1993 s. 85 f., 91, Seebold 1994 s. 69 f. (jfr Andersson 1995 s. 169).

**Taitaz*

taitz nom. Tveito sten (K 94)

Av adj. fvn. *teitr* 'glad', fhty. *zeiz* 'mjuk, mild; behaglig'.

Tanulu (?)

tanulu Börringe brakteat (K 110, IK 26)

Möjligen av en diminutivbildning med -*l*-suffix till ett ord samhörigt med vb. **tanjan*, feng. *tennan*, fhty. *zennen* 'stimulera, locka, tjusa' o.dyl.; jfr got. *faura-tani* n. 'förebud, varsel'. Det har även föreslagits att ordet är ett substantiverat adj. i neutr. pl., '(ting) som kan locka, fresta' (Grønvik).

Litt.: Krause 1971 s. 47, Antonsen 1975a s. 60, Grønvik 1987 s. 139 f.

Anm.: Har tidigare lästs **tantulu**. Jfr Krause 1971 s. 142, IK 1,2 s. 57, Axboe 1998 s. 249 f., MacLeod 2002 s. 43.

Pirbijaz

pirbijaz nom. Barmen sten (K 64)

Av ett nomen agentis till ett vb. **perbijan* 'göra slapp, slö' el. dyl. (till adj. **perba-*, fvn.

þjarfr, fhty. *derb*, feng. *ðeorf* 'osyrad (om bröd); fadd, smaklös'). Ej, som tidigare antagits, ett patronymikon till ett namn **Perbaz* (jfr runsv. *Perfr* U 90). En ursprungligare bet. av

**perbijan* kan vara 'göra stel (stark?)'; jfr t.ex. fvn. adj. *stjarfr* 'med stel mun', *stjarfi* m. 'stelkramp', vilka, liksom fvn. *þjarfr* etc. härleds ur ie. *(s)*terp-*, *(s)*terbh-*.
Litt.: Krause 1971 s. 46, 140, Antonsen 1975a s. 48, Kousgård Sørensen 1984 s. 34 f.

Ungandiz (?), *Ungandz* (?)

ungandiz nom?, gen.? Nordhuglo sten (K 65)

Av ett bahuvrihiadjektiv bildat av privativa prefixet *un-* och en avledning till (fvn.) *gandr* m. 'stav, käpp; trolldom'. Är avledningen en *i*-stam, står belägget i nom., är den ett rotnomen, står belägget i genitiv (vilket har hävdats ger bättre mening åt inskriften).

Litt.: Antonsen 1975b s. 239 f., dens. 1994 s. 62, dens. 2002 s. 225, Williams 1993 s. 100 f., Peterson 1994 s. 135 med not 8, Düwel 2001 s. 36 f., dens. 2002b.

Unwōdz

unwodz nom. Gårdlösa fibula (K 12)

Av ett bahuvrihiadjektiv bildat av privativa prefixet *un-* och en avledning (rotnomen) till **wōdu-*, fvn. *óðr* m. 'tanke; (upprört?) sinne; diktkonst'; jfr adj. fvn. *óðr*, got. *wōþs* 'galen, rasande'.

Litt.: Krause 1971 s. 113, 149, Antonsen 1975a s. 31, Magnússon 1989 s. 684, Williams 1993 s. 100 f., Syrett 1994 s. 66 med not 89, Düwel 1998, dens. 2001 s. 13.

Anm.: Har antagits innehålla en bindruna: **unwodiz**. Den sista runan har bistav endast till höger. Se MacLeod 2002 s. 43 med litt.; för försök till förklaring (enkelsidig variant till Ý?) se Stoklund 1994 s. 108.

Wagagastiz (?), *Wāgagastiz* (?)

wagagastiz nom. Nydam yxskaft (AUD 1993:259 f.)

F.l.: Ovisst om kort eller lång stavvokal; bildning till ie. **uegh-* (se vidare → *Wagaz*, *Wāgaz*), kanske identisk med stamformen i fvn. *vágr* m. 'våg; vatten; sjö'. E.l., se → *Ansugastiz*.

Litt.: Stoklund 1995b s. 341 ff., dens. 1998b s. 61 f., Grønvik 2000 s. 93 f., Antonsen 2002 s. 234.

Wagaz (?), *Wāgaz* (?)

wage dat. Opedal sten (K 76)

Ovisst om kort eller lång stavvokal. Bildning till ie. **uegh-* 'röra, sätta i rörelse, fara' o. dyl. (jfr t.ex. grek. 'ὄχος m. 'vagn', fvn. *vagn* m. 'vagn'; got. *vēgs* 'rörelse; storm', fvn. *vágr* m. 'våg; vatten; sjö'). Runföljden har också ansetts representera en verbform: **wāg(j)ē* pres. konj. 3 pers. sg. 'må skona' eller **wāgē* imp. 2 pers. sg. 'skona!'.

Litt.: Krause 1971 s. 102, 108, 116, Barnes 1970–73 s. 356, Antonsen 1975a s. 40, Stoklund 1995b s. 343, Grønvik 1996 s. 89 ff., H. F. Nielsen 2000 s. 86, 160, 284.

Wagigaz (?)

wagigaz nom. Rosseland sten (K 69)

Av en avledning med suffixet **-iga-* till stammen *i* → *Wagaz*, ϝ: ung. 'den (häftigt) farande'. Runföljden har också antagits kunna återge ett **Wāgingaz* eller ett **Wangingaz* 'man från Våge' resp. 'man från Vang' (båda platserna belägna vid Hardangerfjorden). Även ett **Wāgīgaz*, av en avledning till ett **wāgīf*. 'vördnad, respekt' (jfr fvn. *vægi* f. 'ds.'), har föreslagits.

Litt.: Krause 1971 s. 98, 108, 116, 160, Antonsen 1975a s. 51, Grønvik 1996 s. 97 ff.

Wagnijō

wagnijo nom. Vimose lansspets (Germania 1986:76 ff.)

wagnijo nom. Illerup lansspets 1 (Germania 1986:76 ff.)

wagnijo nom. Illerup lansspets 2 (Germania 1986:76 ff.)

Av en avledning till **wagna-*, fvn. *vagn* m. 'vagn', *ɔ*: kanske 'den rörlige'. Troligen ett mansnamn (tillverkarens eller den militäre ledarens), men också ett "fabrikationsmärke" med hänsyftning på lansens egenskap har övervägts.

Litt.: Stoklund 1995b s. 334 f., dens. 2000 s. 353, Düwel 2001 s. 27.

Waiga

waiga nom. Körlin brakteat (K 137, IK 367)

Av en mask. *-n*-stamsbildning till fvn. *veig* f. 'kraft' (jfr fhty. mn. *Weiko*). Ev. inte ett personnamn utan ett Odensnamn.

Litt.: Antonsen 1975a s. 64, Beck 2001 s. 72 f.

Wakraz

wakraz nom. Reistad sten (K 74)

Av adj. (fvn.) *vakr* 'vaken, rask, oförfärad'.

Widugastiz

widugastiz nom. Sunde sten (K 90)

F.l. av **widuz*, fvn. *viðr* m. 'skog', e.l., se → *Ansugastiz*.

Widuhundaz

widuhudaz nom. Himlingøje fibula 2 (K 10)

F.l., se → *Widugastiz*, e.l. av **hundaz*, fvn. *hundr* m. 'hund'.

Litt.: Stoklund 1999 s. 579 f.

Wīgaz

wīgaz nom. Väsby-Äskatorp brakteat (K 128, IK 241)

Trol. av ett nomen agentis till ett vb. motsvarande got. *weihan* 'kämpa', feng. *wīgan* 'ds.'; jfr fvn. *vīg* n. 'kamp'.

Litt.: Krause 1971 s. 65, Peterson 1994 s. 149, Wulf 1994 s. 38.

**Wīhaz* (?) (se *Wiwaz*, *Wīwaz*)

wiz nom. Eikeland spanne (K 17a)

Olika tolkningar har föreslagits: 1) < **Wīhaz*, till adj. **wīha-*, got. *weihs* 'helig', *ɔ*: '(hednisk) präst', ev. inte ett namn utan ett appellativ, 2) < → *Wiwaz*, 3) < → *Wīwaz*. Runföljden har också tolkats som en pronomenform.

Litt.: Peterson 1994 s. 147 ff.

Wīlagaz (?) (se **Saiwilaugaz*, **Saiwiwīlagaz*)

wīlagaz nom. Lindholmen amulett (K 29)

Av ett adj. avlett med suffixet **-aga-* till en motsvarighet till feng. *wīl* n. 'list, knep'.

Anm.: Det omedelbart föregående **sa** *sā* uppfattas som hörande till det föregående *erilaz*, dvs. som determinativt pron. följt av en relativsats utan relativpartikel.

Litt.: Elmevik 1999 med litt.

Winnaz

winaz nom. Årstad sten (K 58)

Av **winnaz*, fvn. *vinnr* m. 'en som utför ngt' (nomen agentis till vb. *vinna* 'arbeta'). Ovisst om namn eller appellativisk personbeteckning.

Litt.: Høst 1987, Kousgård Sørensen 1989b s. 168, Antonsen 2002 s. 4 f., 223.

Wiwaz (?), *Wīwaz* (?)

wiwaz nom. Tune sten (K 72)

Olika tolkningar har föreslagits: 1) < **Wigwaz* (till ie. **weik-/wik-* 1. 'aussondern', 2. 'energische, bes. feindselige Kraftäußerung'), ϱ : 'den som viger' (jfr got. *weihan*, fvn. *vígja* 'viga') eller 'kämpe' (jfr got. *weihan*, fvn. *vega* 'kämpa'); 2) < **Wīgwaz* (till ie. **weik-/wik-*; se 1), ϱ : 'ds.'; 3) < **Wīgwaz* (till ie. **weik-*, **weig-* 'biegen, winden'), ϱ : 'den som rusar, störtar sig (på)' el. dyl.

Litt.: Peterson 1994 s. 147 ff.

Wiwila (?), *Wīwila* (?)

wiwilan gen. Veblungsnes klippa (K 56 †)

Av en avledning med diminutivsuffix **-ilan-* till \rightarrow *Wiwaz* eller \rightarrow *Wīwaz*.

Litt.: Müller 1968, Peterson 1994 s. 147 ff., 157, Syrett 1994 s. 128 med not 138, H. F. Nielsen 2000 s. 173 f.

Wiwjō (?), *Wīwijō* (?)

wiwio dat. (< **-ōn*) Eikeland spänne (K 17a)

Fem. movering till \rightarrow *Wiwaz* eller \rightarrow *Wīwaz*. Runföljden har också tolkats som gen. av ett pl. **wīwijōz* 'ättlingar till *Wīwaz*'.

Litt.: Syrett 1994 s. 213 med not 166; se f.ö. *Wiwaz*, *Wīwaz*.

Wōdurīdaz

woduride dat. 2 ggr Tune sten (K 72)

F.l. av **wōdu-*, fvn. *óðr* m. 'tanke; (upprört?) sinne; dikt Konst', jfr adj. fvn. *óðr*, got. *wōþs* 'galen, rasande' (jfr \rightarrow *Unwōdz*); e.l. nomen agentis till **rīdan* 'rida'.

Litt.: Krause 1971 s. 59, Antonsen 1975a s. 31, 44 f., Magnússon 1989 s. 684, Syrett 1994 s. 72 f., Wulf 1994 s. 36.

Wulþupewaz

owlþupewaz nom. Torsbjerg doppsko (K 20)

F.l. av ett ord motsvarande got. *wulpus* m. 'härlighet, glans', e.l., se \rightarrow *Lagupewa*. Det inledande **o** har tolkats som begreppsruna, som interjektion eller som tecken på en fonologisk växling /u/ ~ /o/ (med omkastning av runorna).

Litt.: Andersson 1993b s. 46 ff.

NAMN I -LEV-NAMN

Urval

Utgångspunkten har varit listan över personnamn i Søndergaard 1972 s. 148–154. Antalet namn där är 181, som är ”det maksimale antal af personnavneforled i levnavnene, som kan bestemmes med nogenlunde sikkerhed” (Søndergaard 1972 s. 154). I detta maximiantal ingår emellertid bl.a. förleder som alternativt kan tolkas som ett med ett personnamn likalydande appellativ, t.ex. *Fughl* (se s. 150; se även lista hos Søndergaard s. 146 f.). Sådana fall har av princip uteslutits ur föreliggande samling. Ett belysande exempel är *Gualöv*, sn i Villands hd, Skåne, och *Gullev*, sn i Houlbjerg herred, Jylland, vilka har antagits innehålla mansnamnet fda. *Guthi* (så Søndergaard 1972 s. 67, 150) men som i nyare litteratur (Kousgård Sørensen 1992 s. 236 f., Jørgensen 1994 s. 102, Laur 2001 s. 225) anses lika gärna kunna innehålla appellativet (fvn.) *goði* ’hednisk präst’ (även belagt på tre vikingatida danska runstenar).

För övrigt är urvalet av personnamn grundat dels på egen bedömning, dels på andra författares bedömningar som framkommit efter publiceringen av Søndergaard 1972. (Hald 1971 har uppenbarligen inte varit känd för Søndergaard.) Det skall påpekas att vissa namn i Søndergaards personnamnslista här har getts en annan etymologisk förklaring än den man finner hos honom samt att ett par enstaka (**Hrōþiwīhaz*, **Saiwa*(**Saiwi*)*harjaz*), av honom utmönstrade, har lagts till.

Tillsammansaget har min granskning lett till att Søndergaards maximiantal har reducerats till 81 namn. Av dessa är ett, **Swābaharjaz*, identiskt med *Swābaharjaz* under Namn i runinskrifter. Ett, **Landagaizaz/-harjaz/-warjaz*, kan vara identiskt med *Landawarjaz* under Namn i runinskrifter.

Datering

En allmän uppfattning är att *-lev*-namnen har bildats i Sydsandinavien under folkvandringstid, men det framhålls också i litteraturen att inte alla kan vara så gamla. ”Også i vikingetiden har der formodentlig kunnet dannes levnavne” (Søndergaard 1972 s. 156 f.). Kristian Hald (1965 s. 80) har t.ex. påpekat att de verkar vara påfallande unga i det sydöstligaste Sönderjylland, där bl.a. *Undelev* påträffas, samt på ön Als, där endast två *-lev*-namn finns: *Sebbelev* och *Hundslev*. Mansnamnen som ingår här (fda. *Unni*, *Sebbi*, *Hun*) är av en ung typ, påpekar Hald. Icke desto mindre har dessa och andra liknande medtagits i föreliggande samling. Det förtjänar påpekas, att både svagt böjda kortformer och namn bildade av enkla substantiv eller adjektiv förekommer bland de urnordiska runinskrifternas namn.

Uppslagsform

Uppslagsformen är en rekonstruerad urnordisk nominativform. Om normaliseringen av starka och svaga maskulina nominativformer se under Namn i runinskrifter.

Under uppslagsformen har angetts huruvida namnet i fråga återfinns i yngre språk. Källor härvidlag har i huvudsak varit Förstemann 1900, Searle 1897 och NRL. Anledningen till detta förfaringssätt, vilket avviker från kutymen praktiserad i avdelningen Namn i runinskrifter, är att personnamnen i *-lev*/*-löv*-namnen är rekonstruktioner (med något enstaka undantag); det har alltså känts angeläget att förankra dessa rekonstruerade namn i senare material.

Tre urnordiska namnleder, **-gaizaz*, **-harjaz* och **-warjaz*, har getts egna uppslag. Dessa antas bilda ursprung till den vanliga fornnordiska namnleden *-arr* men i många fall utan att man kan avgöra vilken.

Ortnamnsbelägg

Efter uppslagsformen (med paralleller och förklaring) följer i artikeln det eller de ortnamn som innehåller personnamnet i fråga. Källan för de uppförda ortnamnsbeläggen har med något enstaka undantag varit Søndergaard 1972, varvid endast årtal angetts (inom parentes årtal för avskrift) och utan den källhänvisning för de skilda beläggen som ges av Søndergaard. För än fylligare beläggredovisningar hänvisas till DS, SkO, SOH, SOV, SOÄ, SSt.

Litteraturhänvisningar

Endast i de fall där en tolkning avviker från vad som står att finna (eller saknas) hos Søndergaard 1972 har hänvisning getts till litteratur. Hänvisning till gängse etymologiska uppslagsverk har i allmänhet inte getts.

Lexikon A—W

**Ainarík(i)az*

Runnord. *Æiríkr*, fda. *Erik*, fsv. *Erik*, fvn. *Eiríkr*

F.l. av **aina-* 'en; ensam', e.l. av **ríkia-* adj. 'mäktig, förnäm, rik' eller **ríkaz* m. 'härskare, furste'.

Jerslev, L. Fuglede s., Ars h.: 1199 Erixleffue, 1428 Jersløw, 1569 Jersløf.

**Alba*

Fty. *Albo*

Kortform till t.ex. → **Albigaizaz/-harjaz*.

Allelev, Lyngby s., Djurs Sønder h.: 1332 (1342) Alwærløfæ, 1406 (1552) Alueløff, 1429 Aluløff, Alleløff, 1441 Alwærløfue, 1581 Allerløf.

**Albigaizaz/-harjaz*

Fty. *Alfger*, *Alfheri*, feng. *Ælfgar*, *Ælfhere*, runnord. *Alfarr*, fda. *Alvar*, fvn. *Álfarr*

F.l. till (fvn.) *alfr* m. 'slags underjordiskt väsen', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

Allerslev, Ovtrup s., V. Horne h.: 1502 Allersløff, 1619–20 Allersløff.

Allerslev s., Volborg h.: 1253 (1391) Alnærsløf, 1257 Aluerslef, 1306 Alwærslæf, 1466 Alwarsløff.

Allerslev s., Bårse h.: 1263 (1528) Alffuersløff, 1326 Alværslæfæ, 1339 Aluersløf.

Araslöv, Färlövs s., Ö. Göinge h.: 1320 Alwarsløfh, Alwærsløfh, 1336 Alwarslef, 1357 Alwersleff, Arwisløff, 1390 (1577) Arffuitzløff, 1416 Arwarsløff, 1417 Arwasløff.

Albiz* (Albaz*) eller **Apawulfaz*

Det nordiska mansnamnet fda. *Alf*, fsv. *Alf*, fvn. *Álfr* antas ingå i ett antal *-lev*-namn. Då det inte kan avgöras huruvida detta är bildat av det likalydande appellativet (fvn.) *alfr* m. (se → **Albigaizaz/-harjaz*) eller återgår på ett **Apawulfaz* (fty. *Athavulf*, feng. *Æthwulf*) (f.l., se → **Apaharjaz*, e.l., se → *Hariwulfaz* RUN), behandlas de två namnen här under ett tak.

Litt.: Janzén 1947 s. 40, 62 f., Kuhn 1973 s. 130, Magnússon 1989 s. 11.

Alslev s., Skast h.: 1312 Alslæff, 1330–48 alsløf, 1499 ecclesia ville Alls.

Alslev, Hjordkær s., Rise h.: 1285 Alsløf, 1286 Alsløff, Aalsleff, 1411 Alsleff.

Alslev, Højst s., Slogs h.: 1267 in Alsle Mark, 1280 de Alsleff Otting, Alsle Otting, 1496 Alsleff.

Alslev, Nørre, s., Falsters Nørre h.: 1200-t. Alslef nørre, 1322 Alffsløff Nørræ, hit?1462 Alsløff.

Alslev, Sønder, s., Falsters Sønder h.: 1200-t. Alslef sundre, 1472 (1480) Alsløff, 1473 Alsløff.

Alslev s., Fakse h.: 1231 Alaslef, 1261 Alslewæ, (vid. 1527) Alsluff, 1328 Alsløf.

Aslöv, Tönnersjö s. og h.: 1492 Alsløff, 1570–75 Alslöff.

**Anuwinduz*

Lat. *Anoundus* 800-t. (Rimberts Vita Anskarii), runnord. *Anundr/Onundr*, fda. *Anund*, fsv. *Anund*, fvn. *Onundr*

F.l. av **anuz* m. 'förfader', e.l. ett nomen agentis till roten ie. **uen-* med bl.a. bet. 'vinna, segra'.

Litt.: Quak 1985b.

Annelöv s., Onsjö h.: 821–1300 (avskr.) Anundaleue, 1200-t. Annandalef, ?1500-t. (1577) Andeløff, 1570–75 Andeløff, Annelöuff.

**Arnupunriaz* (< *-*punrawihaz*?)

Fda. *Andor*, fsv. *A(r)ndor*, fvn. *Arn(b)órr*

F.l. av (fvn.) *ørn* m. 'örn', e.l. av omdiskuterat ursprung.

Litt.: NRL s.v. *PōriR/PūriR*.

Anderslöv s., Skytts h.: 1500 *Andersløff*, [1504] (ca. 1650) *Ander<s>løff*, 1550 (1577)

Andersløff, 1570–75 *Anderslöff*, *Andersløff*.

**Aþa*

Fty. *Ado*

Kortform till namn på **Aþa-*, t.ex. → **Aþaharjaz*.

Adelöv s., N. Vedbo h.: 1261 *Athelef*, 1337 *athleef*, 1386 *adhlefuis* sokn, 1393 *adhleuis* sokn,

1399 *adlewa* sokn.

**Aþaharjaz*

Fty. *Adohar (Atheri)*

**Aþa-* samhörigt med **apala-* 'ädel; främst'. E.l., → se **-harjaz*.

Litt.: Janzén 1947 s. 62 f., Schramm 1957 s. 150, Kaufmann 1968 s. 41.

Adersleben, Bargum s., N. Gøs h. [= *Adersleve*, *Stedesand* s., *Kær* h.; se SSt 4 s. 95]: 1445–50 *Ottesloff*, 1499 *Adersleue*, 1512 *Adersleff*.

Aþawulfaz*, se → **Albiz* (Albaz*) eller **Aþawulfaz*.

**Auda*

Fty. *Audo*, *Odo*, *Oto*, feng. *Eada*, runnord. *Auði*, fda. *Øthi*, fsv. *Ødhe*, fvn. *Auði*

Kortform till mansnamn på **Auda-*, av (fvn.) *auðr* m. 'rikedom, lycka'.

Ölöv, Ö. Vemmenhögs s., Vemmenhögs h.: 1283 *Øthælof*, *Øthelef*, 1334–66 *Øtheløf*, 1361 *Øthalef*.

**Audiaz*

Fty. *Odi*, *Oti*

Kortform till mansnamn på **Auda-* (se → *Auda*).

Öslöv, Bosarps s., Onsjö h.: 1267–1333 *Øthæslef*, 1330 *Øthesleef*, 1334–66 *Ødessleef*, efter 1509 *Øsløff*.

Össlöv, Fjärås s., Fjäre h.: 1200-t. *Othæslef*, 1436 *Ödhesleff* RAp [saknas hos *Søndergaard*], 1455 *ødesløff*.

Össlöv, Berga s., Sunnerbo h.: hit?1382 *ødhisløf*, 1405 *Øthesløf*, 1430 *ødisleef* RAp [saknas hos *Søndergaard*].

Litt.: SOH 3 s. 116, SkO 14 s. 105, Hallberg 1983 s. 42, Fridell 1995 s. 42.

**Austaharjaz*

Fty. *Ostheri*, feng. *Easthere*

F.l. till (fvn.) *austr* n., adv. 'öster', e.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Schramm 1957 s. 37, 95.

Österslöv s., Villands h.: 1320 (1500-t.) *Østerløff*, 1367–99 *Østarsløf*, 1391 *Østerslef*.

**Balþungaz*

Fty. *Baldung*, runnord. *BallungR*

Av en avledning till adj. (fvn.) *ballr* 'farlig, fruktansvärd, djärv'.

Litt.: Kousgård Sørensen 1984 s. 53 f.

Ballingslöv, Stoby s., V. Göinge h.: 1145 (1494) *Balleneslef*, 1202–41 *Balluncslef*, 1222 (1494) *Baldunhslef*, *Balldinslef*, 1241 *ballyngslef*, *baldingslef*.

**Bramaz*

Runnord. *BramR*, fda. *Bram*

Av en avledning till vb. germ. **breman* 'brumma, ryta, råma' o.likn.

Litt.: Hornby 1947 s. 201, N. Å. Nielsen 1989 s. 63, 68, NRL s.v. *BramR*.

Bramslev, Valsgård s., Hindsted h.: 1478 *Bremsløff*, 1478 *Bramsløff*, 1557 *Bramsløf*

**Branda*

Fty. *Prando*, runnord. *Brandi*, fvn. *Brandi*

Kortform till namn på *Brand-/brand-* (t.ex. → **Brandaharjaz*) el. avledn. till starkt böjt (runnord.) *Brandr* el. avledn. till dettas grundord 'brand; svärd' m.m.

Brandelev, Næstelsø s., Hammer h.: 1295 (avskr.) *Brandeslef*, *Braneleff*, 1297 *Brandæleuæ*, 1326 *Brandælef*, *Brændæløfæ*.

**Brandaharjaz*

Fty. *Branheri* (?)

F.l., se → **Branda*, e.l., se → **-harjaz*.

Branderslev s., Lollands Nørre h.: 1200-t. *Brandæslef*, 1443 *Brændersløff*, 1447 *Brandersløff*, 1629 *Brandisløf*.

**Erōwinduz*

Runnord. *Iþrundr*, fda. *Iarund*, *Iorund*, fsv. *Iorund*, *Iærund*, *Iþrund*, fvn. *Iþrundr*

F.l. av (fvn.) *jara* f. 'strid', e.l., se → **Anuwinduz*.

Litt.: Quak 1985b, Moberg 2002 (kompositionsvokalen).

Errindlev s., Fuglse h.: 1191–1225 *Jarandaleph*, 1382 (1707) *Jerindleue*, 1429 *Iærindeleffue*, 1477 (1624) *Erendeløff*.

**Fella*(< **Felza*)*gaizaz/-harjaz/-warjaz*

Fda. *Fiallar*, fsv. *Fiællar*, fvn. *Fiallarr*

F.l. av (fvn.) *fjall* n. 'fjäll', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*, → **-warjaz*.

Fjallerslev, Ovtrup s., Morsø Sønder h.: 1417 *Fallersle*, 1422 *Fiældersløff*, 1467 (1756) *Fiallerslef*, 1664 *Fiellerssleff*.

**Friþa*

Fty. *Frido*, runnord. *Friði/Freði*, fda. *Frethi*, fsv. *Fridhi*

Kortform till t.ex. → *Friþugaizaz/-harjaz*.

Frejlev s., Hornum h.: 1445 *Fredeloff*, 1477 *Fredløffs Kirker*, 1477 *Freerløff*.

Frejlev, Kettinge s., Musse h.: 1264 *Fræthæløfæ*, 1486 *Fredeleffwe*, 1496 *Freyæløff*.

**Friþugaizaz/-harjaz*

Fty. *Frithuger*, *Fridehere*, feng. *Frithugar*, *Frithuhere*, fda. *Frithger*, fsv. *Fridhger*, fvn. *Friðgeirr*

F.l. av **friþuz*, fvn. *friðr* m. 'frid, fred', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

Fregerslev, Hørning s., Hjelmlev h.: 1330 (1558) Freersløff, 1449 (1611) Freirssløff, 1462 (1700-t.) Frederssløff, 1462 (1700-t.) Fredhersløff, 1544 Ffredersløff, 1554 Freersløf, 1573 Fregersløff.

Frerslev, Nørre Herlev s., Lyng-Frederiksborg h.: 1151–1200 Frithersløff, 1157–82 Frithisleue, 1158–77 frethersløff, 1468 Freersløff.

Frerslev s., Ringsted h.: hit? ca. 1250 Frisleue, ca. 1322–44 Frithærseef, 1335 (1528) Fredersløff, 1370–80 Fretherslef, Frederslef, 1480 Freyersløff.

**Fulkagaizaz/-harjaz/-warjaz*

Fty. *Fulchar*, feng. *Folchere*, fda. *Folkar*, fsv. *Folkar*

F.l. av **fulka-*, fvn. *folk* n. 'skara av (krigande) människor', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*, → **-warjaz*.

Falkerslev s., Falsters Sønder h.: 1200-t. Fulcarslef, 1405 Falkersløff, 1405 Falkarsløff.

**Gaizaz*

Runnord. *GæiRR*, fda. *Ger*, fvn. *Geirr*

Av appellativet (fvn.) *geirr* m. 'spjut'.

Görslov, Jonstorps s., Luggude h.: hit?1480 Giortzløff, 1491 Gersløff, 1495 Gærsløff, 1500 Giersløff.

Gärdslov s., Vemmenhögs h.: 1370 (ca 1500) Gersløff, 1400 Gærsløff, 1412 Gersløff.

**-gaizaz*

Se → **Gaizaz*. Kan inte alltid skiljas från → **-harjaz*, → **-warjaz*.

**Gauta*

Fty. *Gauto*, feng. *Geata*, runnord. *Gauti*, fda. *Gøti*, fsv. *Gøte*, fvn. *Gauti*

Av ett likalydande appellativ med bet. 'man från Götaland' eller kortform till mansnamn på

**Gauta-/*-gautaz*, t.ex. → **Gautaharjaz*.

Litt.: Hald 1971 s. 60 f.

Gödelöv s., Torna h.: efter 1145 Gøteleue, 1300–33 Gøtælewæ, 1478 Gødeleff.

**Gautaharjaz*

Fty. *Gauter*, fda. *Gøtar*, fsv. *Gøtar*, fvn. *Gautarr*

F.l. av **gautaz* trol. med bet. 'man från Götaland'; jfr fvn. pl. *gautar* 'invånare i Götaland'.

E.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Andersson 1996 s. 9 ff.

Gørslev s., Bjæverskov h.: hit?1262 Gøterleuæ, Gøtærlef, 1268 Gøterslæuæ, Gotærslef, 1268 Gøthersleuæ, Gotærslef, 1319 Gøtærseef, 1370–80 Gøderslef.

Görslov s., Bara h.: ?1123 Gøterslef, 1145 Gøterslev, 1267–99 Gøthærslef, 1268 Gøtærslef.

**Glūmaz*

Fda. *Glum*, fvn. *Glúmr*

Av ett adj. med bet. 'mörk (och hotande) uppsyn'; jfr t.ex. fvn. *glúmr*, beteckning för björnen, nyno. *glum* 'man med mörk blick'.

Glumslöv s., Rönnebergs h.: 1455 Glumsløff, 1471 Glomsløff.

**Grīmaz*

Runnord. *GrīMR*, fda. *Grim*, fsv. *Grim*, fvn. *Grímr*

Av en mask. bildning till (fvn.) *grīma* f. 'ansiktsmask': 'man som bär ansiktsmask'.

Grimslöv, Skatelövs s., Allbo h.: 1403 Sundragriimsleff, 1498 Griimsleff.

**Gunþifriþuz*

Fty. *Gundefrid*, fvn. *Gunnrøðr*

F.l. av **gunþi-* (jfr fvn. *gunnr*, *guðr* f. 'kamp, strid'), e.l. av **friþuz* 'frid, fred', som namnefterled kanske 'fredsbevarare'.

Litt.: Schramm 1957 s. 64 f. (e.l.).

Gundralöv, Bjäresjö s., Herrestads h.: 1365 (vid. 1383) Gundrathelyf, 1366 Gundretheløf, 1459 Gwndredæløff, 1481 Gwnnerløff, 1484 gwndretteløff DRAp [saknas hos Søndergaard], 1488 gwnnwrløff UUBp [saknas hos Søndergaard], 1490 gundredeleff RAp [saknas hos Søndergaard].

Litt.: Peterson (under utg.).

**Gunþiharjaz*

Fty. *Gundahar*, *Guntheri*, feng. *Guthhere*, runnord. *Gunnarr*, fda. *Gunnar*, fsv. *Gunnar*, fvn. *Gunnarr*

F.l., se → **Gunþifriþuz*, e.l., se → **-harjaz*.

Gunderslev s., Ø. Flakkebjerg h.: 1322 Gunnærsløf, 1344 Gunnerslef, 1391 Gunnarslef.

**Gunþirīdaz*

Fty. *Gundirit*

F.l., se → **Gunþifriþuz*, e.l., se → *Wōdurīdaz* RUN.

Gundslev s., Falsters Nørre h., *Gundslevmagle*, Torkilstrup s., Falsters Nørre h.: 1200-t.

Gundræzsløf makle, Gundrizlef litlæ, 1231 Gundrizlef maklæ, 1432 Gwnsløff maghle, 1494 Gwndzmagle, 1511 Gwnsløff.

**Hagana/*Haguna*

Fty. *Hagano*, feng. *Haguna*, runnord. *Hagni* (?), fda. *Haghni*, *Hoghni*, fsv. *Haghne*, *Høghne*, fvn. *Høgni*

Avledning till **Hagan-*, **Hagun-* (utvidgningar till **hag-* 'hage, hägnad').

Litt.: SMP 2 sp. 581.

Havnelev s., Stevns h.: 1177–1201 Hawneløff, 1261 Hagnælef (vid. 1527) Hagneløff, 1308 Hafnæleue, Hafnæleuæ, 1370–80 Hawenlef.

Högnalöv, Uråsa s., Konga h.: 1420 Høgnæløff, 1421 høgnæløff, høgnaløff, 1462 Hógnaløf.

**Haima*

Fty. *Haimo*, feng. *Hāma*, fvn. *Heimi* (fing.)

Kortform till t.ex. → **Haima(*Haimi)gaizaz/-harjaz/-warjaz*

Litt.: Forssner 1916 s. 140 f., Redin 1919 s. 97.

Himmelev s., Sømme h.: 1184 Hemeløve, 1311 Hæmmælef, 1370–80 Hemmælef, Hemmelef.

**Haima(*Haimi)gaizaz/-harjaz/-warjaz*

Fty. *Heimger*, fvn. *Heimarr* (fing.)

F.l. av (fvn.) *heimr* m. 'hem, hemvist', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*, → **-warjaz*.

Hemmerslev, Særslev s., Skovby h.: 1340–48 Hemmerszløff, 1448 Hymersløff, 1450 Hymmerssløff, 1471 Hemersløff.

**Haimiaz*Fvn. *Heimir* (fing.)Ovisst om kortform till namn på **Haim-*, t.ex. → **Haima(*Haimi)gaizaz/-harjaz/-warzaz*, eller av en inbyggarbeteckning, avledning till appell. **haima-(*haimi-)* 'hem, hemvist'.

Litt.: de Vries 1962 s. 219, Hald 1971 s. 114, Magnússon 1989 s. 316.

Hemmeslöv, Ö. Karups s., Höks h.: 1426 *Hæmmislæf*, 1603 *Himmeslöff*.**Hama*Fty. *Hamo*, feng. *Hama*Kortform till namn på **Hama-*, av (fvn.) *hamr* m. 'förklädnad, skepnad'; jfr fhty. *hamo* 'ds.'.

Litt.: Förstemann 1900 sp. 743 ff., Forssner 1916 s. 140 f., Redin 1919 s. 97, Kaufmann 1968 s. 170 f..

Hammelev s., Gram h.: 1456 *Hameleff*, 1456 *Hameleve*, 1462 *Hameleff*, *Hameleue*, 1524 *Hammeleff*.**-harjaz*Bildning till bl.a. de formellt identiska got. *harjis*, fvn. *herr* m. 'här', ɔ: 'härförare, krigare'.Kan inte alltid skiljas från → **-gaizaz*, → **-warzaz*.**Hapa* (se **Hapuz*)Fty. *Hatho*, feng. *Headda*Kortform till t.ex. → **Hapuharjaz*.*Harlev* s., Framlev h.: 1200-talets b. *Hathelef*, 1365 (1428–ca 1450) *Hathleff*, 1480 (1600-t.) *Harløff*, 1543 *haaløff*, 1544 *Halløff*.**Hapuharjaz*Fda. *Hathar*F.l., se → *Hapulaikaz* RUN, e.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Hald 1971 s. 105.

Haderslev, köbstad og h.: 1231 *Hathærslæfheret*, ca 1250 *Hatherslef*, 1285 *Hatharsløf*.*Haverslev* s., Års h.: 1429 (1442) *Hadhersløff*, 1454 *Hadhersleff*, 1476 *Hadersløff*, *Haderssløff*, 1482 *Harsløff*, 1547 *Hafversløf*.*Hasslöv* s., Höks h.: 1406 *Hathersløf*, 1409 *Hadeszleff*, 1475 *Hadersløff*, 1505 *Hadissloff*, 1507 (avskr.) *Hasløff*, *Haszløff*.**Hapwarduz* (se **Hauhawarduz*)Fty. *Hathuward*, feng. *Heathuweard*, runnord. *Hāvarðr*, fda. *Hawarth*, fsv. *Havardh*, fvn. *Hávarðr*F.l., se → *Hapulaikaz* RUN, e.l. av (fvn.) *vørðr* m. 'väktare, beskyddare'.*Haverslev* s., Ø. Han h.: 1356–59 *Hafversløff*, 1376 *Hawerthsløf*, 1386 *Haversleff*, 1458 *Hauersslæff*.**Hapuz* (se **Hapa*)Fda. *Høther* (fing.), fsv. *Hødh*, fvn. *Høðr*Av en mask. bildning till (fvn.) *høð* f. 'strid' (se även → **Sigihapuz* RUN).*Harlev* s., Framlev h.: 1200-t.'s beg. *Hathelef*, 1365 (1428–ca 1450) *Hathleff*, 1480 (1600-t.) *Harløff*, 1543 *haaløff*, 1544 *Halløff*.

**Hauhastainaz*

Fty. *Hohstein*, feng. *Heahstan*, runnord. *Hāstæinn*, fda. *Hasten*, fsv. *Hasten*, fvn. *Hásteinn*
F.l. av adj. **hauha-*, fvn. *hár* 'hög', e.l. av (fvn.) *steinn* m. 'sten'.

Håstenslöv, Norrvidinge s., Onsjö h.: 1234–66 *Hastæslef*, 1386 *haastesløf*, *hostesløff*, 1412
(avskr.) *Haastisløf*, 1499 (1531?) *Hostensløw*, 1570–75 *haastenslöff*.

**Hauhawarduz* (se **Hapuwarduz*)

Fty. *Hohowart*, feng. *Heahweard*, runnord. *Hāvarðr*, fda. *Hawarth*, fsv. *Havardh*, fvn. *Hávarðr*

F.l., se → **Hauhastainaz*, e.l., se → **Hapuwarduz*.

Haverslev s., Ø. Han h.: 1356–59 *Hafversløff*, 1376 *Hawerthsløf*, 1386 *Haversleff*, 1458
Hauersslæff

**Heldiaz*

Fty. *Hildi*, fvn. *Hildir*

Ovisst om kortform till namn på *Hild-* eller av ett appellativ motsvarande fvn. *hildir* m.
'krigare' (avledning till *hildr* f. 'strid').

Litt.: SMP 3 sp. 425, Lerche Nielsen 1997 Bilag s. 58 f.

Hillerslev, s. og h.: 1231 *Hildeslefheret*, *Hyldeslef*, 1342 *Hyllerslefheret*, 1365 *Hyldersløf*,
1374 *Hyllesløf*.

Hyllerslev, Janderup s., V. Horne h.: 1300–1440 *Hyllesløøf*, 1502 *Hillersløff*, *Hilersløff*, 1580
Hyldersløf.

Hillerslev s., Sallinge h.: før 1340 (1548) *Hyllerszløff*, 1392 (1506) *Hildesløff*, 1453
Hillersløff, 1460 *Hildesløf*.

**Helмагаizaz/-harjaz/-warjaz*

Fty. *Helmiger*, *Helmwar*, feng. *Helmgær*, runnord. *Hialmgæiǫrk*, fsv. *Hiælmger*, fda. *Hialmar*
(fing.), fvn. *Hiálmarr*

F.l. av (fvn.) *hjalmr* m. 'hjälm', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*, → **-warjaz*.

Hjelmslev, h.: 1200-t. *Hiælmæzlof*, 1231 *Hialmæslefheret*, 1330 (1558) *Hielmsløff*.

Hjermitslev, Vester, s., Hvetbo h.: 1299 *Hialmesløff*, 1319 *Hyalmes[l]e[f]*, 1319
H[i]e[r]meslef, *Hrelmeslef*, 1465 *Hiærmetszl...*, 1465 *Hiermesløff*.

Hjermitslev, Øster, Tolstrup s., Børglum h.: 1444 (1573) *Hermidzløff*, 1445 (1542)
Hierdmisløff, 1454 *Hyelmynsløff*, 1481 *Hiermynsløffgard*, 1500 *Hermesløff*.

**Hraiþ-(*Hraid-)gaizaz/-harjaz/-warjaz*

Runnord. *Hræiðarr*, fda. *Rether*, fsv. *Redhar*, fvn. *Hreiðarr*

F.l. trol. till fvn. *hreiðr* n. '(fågel)rede', kanske i bet. 'hem(vist)', e.l., se → **-gaizaz*,
→ **-harjaz*, → **-warjaz*.

Litt.: de Vries 1962 s. 253, Kaufmann 1968 s. 196, Magnússon 1989 s. 369.

Rerslev s., Tune h.: 1257 *R[et]aeslef*, 1349 *Reethersløf*, *Reethærsløf*, 1363 *Retherslef*.

Rerslev s., Løve h.: 1362 *Rethersløff*, *Retherssløff*, *Rethersleff*, 1370–80 *Retherslef*,
Rederslef, 1390 *Rethersløf*.

Reslöv s., Onsjö h.: 1299 *Rethersløff*, 1299 (avskr.) *Rerssløff*, 1300–66 *Retheslef*, 1404
Rethersløf.

**Hrōþa*

Fty. *Hrodo*, feng. *Hroda*, runnord. *Hrōði*

Kortform till t.ex. → **Hrōþigaizaz/-harjaz/-warzaz*, → **Hrōþimāriz*, → **Hrōþimunduz*,
→ *Hrōþiwīhaz*.

Roalöv, *Färlövs s.*, *Ö. Göinge h.*: 1363 *Rothaleef*, 1460 *Rodeløff*, 1498 *Rodhelöf*, 1506
Roeløff.

**Hrōþigaizaz/-harjaz/-warzaz*

Fty. *Hrodgaer*, *Hrodhari*, *Hruodwar*, feng. *Hrothgar*, runnord. *HrōðgæiRR*, *Hrōðarr*, *Hrōarr*,
fda. *Roar*, fsv. *Roar*, fvn. *Hróarr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*, → **-warzaz*.

Litt.: Janzén 1947 s. 79 f.

Rorslev s., *Vends h.*: 1423 *Rodersløff*, 1475 *Roersløff*, 1598 *Rouersløff*.

Rorslev, *N. Næra s.*, *Skam h.*: 1428 *Rossløf*, 1443 *Rodherslef*, 1447 *Rodersløf*.

**Hrōþimāriz*

Fty. *Hrotmar*, runnord. *Hrōðmarr*, fda. *Rothmar*, fsv. *Rodhmar*, fvn. *Hrōðmarr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → *Sigimāriz* RUN.

Remmarlöv s., *Harjagers h.*: 1346 *Ruthmerlef*, 1367–1433 *Rwthmarløff*, 1397 *Røthmarløff*,
1480 *Rødmerløff*.

**Hrōþimunduz*

Fty. *Hrodmund*, feng. *Hrothmund*, runnord. *Hrōðmundr*, fsv. *Romund*, fvn. *Hrōðmundr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → *Kunimunduz* RUN.

Rommele s., *Flundre h.*: 1353 *Romundælef*, 1409 *Romondhaleff*, *Romondalæff*, 1463
ramundaleff, 1486 *Rommwndaleff*.

**Hrōþiwīhaz*

Runnord. *HrōiR*, jfr fda. *Roi*, fvn. *Hrói*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l. trol. en substantivering av ett adj. motsvarande got. *weihs*
'helig' eller möjl. en nomen-agentis-bildning till ett vb. motsvarande got. *weihan* 'kämpa'.

Litt.: Janzén 1947 s. 115, Schramm 1957 s. 61, 71, 168, Kousgård Sørensen 1989a s. 8 ff.

Roslev s., *Harre h.*: 1429 *Rosløff*, 1480 *Roslæ*, 1481 *Rosleff*.

Roslöv, *Gårdstånga s.*, *Frosta h.*: 1300–33 *Roslef*, 1491 *Rosløff*.

**Hūna*

Fty. *Huno*, feng. *Huna*, fda. *Huni*, fsv. *Hune*, fvn. *Húni*

Kortform till mansnamn på *Hūn-* eller svagtböjd sidoförm till → **Hūnaz*.

Hundelev, *Jelstrup s.*, *Vennebjerg h.*: 1408 *Hoonnæløff*, 1459 *Hunneløff*, 1486 *Hwndeløffwe*.

**Hūnaz*

Feng. *Hun*, fda. *Hun*, fsv. *Hun*, fvn. *Húnn*

Jfr fvn. *húnn* m. 'björnunge', 'tärning' m.m., av ett ord med flera betydelser; grundbet. torde
vara 'något välvt'.

Litt.: Kousgård Sørensen 1968 s. 83.

Hundslev, *Notmark s.*, *Als Sønder h.*: 1341 (1575) *Hunsleff*, *Hu[n]sleff*, 1351–1400 (ca 1600)
Hunsleue, *Hunsleff*, 1535 *Hunsleve*.

Hundslev, *Kølstrup s.*, *Bjerge h.*: 1277–86 (1450–1500) *Huneslof*, 1397 (1607) *Honsløff*,
1456? *Hwnssløff*.

**Hurnabura*

Runnord. *Hornburi*, fvn. *Hornbori* (myt.)

Av ett appellativ med bet. 'hornbärare' (*-*bura n*-avledning till svagstadiet i vb. fvn. *bera*).
Horbelev s., Falsters Sønder h.: 1200-t. *Horbærlef*, 1428 *Horberløff*, 1502 *Horberløff*.

**Idi-(*)Ipi-/*Īdi-(*)Īpi-)harjaz*

Fty. *Ithar*

F.l. av (fvn.) *ið*, *íð* f. 'id, gärning, verk', e.l., se → *-*harjaz*.

Ejerslev s., Morsø Nørre h.: 1422 *Ethersløff*, 1435 *Eyærsløff*, 1439 *Eyærsløff*, 1473
Ettherslæff.

**Ing(w)iaz*

Kortform till mansnamn på *Ing(i)-*.

Ingslev s., Vends h.: 1331 *Ingisloffticæ*, efter 1348 (1450–1400) *Ingessløue*, 1440 *Ingesløff*,
 etc.

Ingerslev, Holbæk s. og Estruplund s., Rougsø h.: 1423 *Ingisløff*, 1426 *Ingisløff*, 1499
Intzløff.

Ingerslev, Tiset s., Ning h.: hit?1187 (1600-t.) *Ingelsleff*, 1334 (ca 1600) *Inngerløff*, 1347
 (1478–1500) *Ynghesløff*, 1494 (1584) *Ingiszløff*, 1551 *Ingetzløf*.

**Landagaizaz/-harjaz/-warjaz*

Urnord. *Landawarjaz*, fty. *Lantger*, *Lanthar*, *Lantwari*

F.l., se → *Landawarjaz* RUN, e.l., se → *-*gaizaz*, → *-*harjaz*, → *-*warjaz*.

Landerslev, Gerlev s., Horns h.: 1354 *Landersløf*, 1469 *Landersløff*, 1475 *Landherssløff*.

**Leudigaizaz/-harjaz/-warjaz*

Fty. *Liudiger*, *Liuthari*, feng. *Leodgær*, *Leodhere*, fda. *Liutger*, *Lyder*

F.l. av (fvn.) *ljōðr* m. 'folk', e.l., se → *-*gaizaz*, → *-*harjaz*, → *-*warjaz*.

Lyderslev s., Stevns h.: 1346 *Løthærsløf*, 1370 *Lywdherslef*, 1370–80 *Liutherslef*,
Lywtherslef, 1379 *Lytherslof*, 1384 *Liuthærsløf*.

**Maiwz (?)*

Feng. *Meaw* (?), fda. *Ma*, fvn. *Már*

Av (fvn.) *már* m. 'mås'.

Litt.: Redin 1919 s. 21, Hald 1971 s. 58.

Maasleben, Siseby s., Svans [Sydslesvig; da. *Måslev*]: 1349 *Masleue*, 1451 *Masleue*, 1466
Massleve, *Massleven*, 1470 *Masleue*.

**Marhaz*

Fda. *Mar*, fvn. *Marr* (Lind under *Már*)

Av (fvn.) *marr* m. 'häst'.

Marslev s., Bjerge h.: 1339 (1450–1500) *Marssloue*, 1369 (1450–1500) *Marsløue*, 1435
Marsløf.

**Ōhta(*Ōhtu)gaizaz/-harjaz*

Feng. *Ohthere*, runnord. *Ōttarr*, fda. *Ottar*, fsv. *Ottar*, fvn. *Óttarr*

F.l. trol. att sammanhålla med fvn. *ótti* m. 'skräck, fruktan', e.l., se → *-*gaizaz*, → *-*harjaz*.

Litt.: NRL s.v. *Ōttarr* med litt.

Utterslev s., Lollands Nørre h.: 1379 (1433) Oothersløff, 1447 Ottersløff, 1451 Otersløff, 1533 wtersløff.
Utterslev, Brønshøj s., Sokkelund h.: 1186? Oterslef, 1193 Oterslefi, 1370–80 Othersløwæ, 1377 Øthersløf, 1493 Ottersleff.
Odarslöv s., Torna h.: 1289 Østre Othørsleff, Wæstre Øtherslef, 1334–66 Østre Oterslef, 1468 Østra Ottersløff, Vestræ Ottersløff.
Återslöp, By s., Näs h.: 1463 ottersleiff, 1503 Ottesloff, Ottisloff.
 Litt.: Rosell 1984 s. 49 (*Återslöp*).

**Saiwa(*Saiwi)harjaz*

Fsax. *Sêheri* (Schlaug 1962 s. 150), fvn. *Sævarr*

F.l., se → **Saiwilaugaz* RUN, e.l., se → **-harjaz*.

Særslev s., Skovby h.: 1340–62 (1548) Sersløff, 1349 (1450–1500) Sørsløff, 1387 Sersløf.

Særslev, Horbelev s., Falsters Sønder h.: 1200-t. Særslef, 1231 Særslef, 1458 Sersleffangh.

Særslev s., Skippinge h.: 1191–98 Særsløue, 1291–99 særslef, 1370–80 Serslef, Særsléf.

Särslöv s., Oxie h.: 1256 Særæsleff, 1256–68 Særsløff, hit?1491 Særsløff, 1504 (SOL)

Særsløff [saknas hos Søndergaard]. (Det är osäkert huruvida de tre äldsta beläggen hänför sig till *Särslöv* i Oxie hd eller *Särslöv* i Harjagers hd; se Søndergaard 1972 s. 108.)

Särslöv, Södervidinge s. och Dagstorps s., Harjagers h.: 1164–ca 1170 Sereslef, 1283 (1350)

Særesleph, hit?1330 Særseff, 1367–99 Særesleef, Særezløff, Særæzløff, hit?1372 Sersløw.

(Om den delade byn se SkO 7 s. 37 f., 93.)

Sjørslev s., Lysgård h.: 1430 (1540–49) Siørsløff, 1452 (1584) Seerszløff, 1498 Sørsleff.

Litt.: Hald 1971 s. 26 f., 105, SkO 7 s. 93.

Anm.: Med hänsyn till den rika utbredningen samt det faktum att ett personnamn *Sævarr*, **Sæarr* el. dyl. inte är belagt i de fornöstnordiska språken, är det möjligt att det här inte är fråga om ett personnamn utan om en personbeteckning, 'sjökrigare'. Jfr → **Punrawihaz*.

**Sibba*

Runnord. *Sibbi*, fda. *Sibbi*, fsv. *Sibbe*

Kortform till runnord. *Sigbiørn*.

Sebbelev, Ketting s., Als Sønder h.: 1298 Siblow, 1464 Sebele, 1483 Sebbeleff, 1535

Sebbelow, Sebbeleue.

**Sigigaizaz/-harjaz*

Fty. *Sicgaer*, *Sigiheri*, feng. *Siggar*, *Sigehere*, runnord. *Siggæirr*, fda. *Sighar*, fsv. *Sighar*, fvn. *Sigarr*

F.l., se → **Sigihapuz* RUN, e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

Sejerslev s., Morsø Nørre h.: 1297 (avskr.) Sogorsflos, 1415 Seersløff, 1487 Seyersløff.

Sejerslev, Nørre, Sønder, Emmerlev s., Tønder-Højer-Lø h.: 1292 Sæghærsløf, 1493

Seyersleff.

Sigerslevvester s., Lynge-Frederiksborg h., *Sigerslevøster*, Strø s. og h.: 1250 Syersløff, 1268

Sighersløff, 1348 Siærsléf.

Sigerslev, Store Heddinge ls. [= landsogn], Stevns h.: 1261 Siggærslæwæ (vid. 1527)

Sigersluff, 1346 (1398) Syærsløf, 1356 Siehersleef.

**Skafta*

Fvn. *Skapti*

Av en avledning till (fvn., fsv.) *skapt*, *skaft* n. 'stång, spjutskaft' m.m.

Litt.: Hald 1971 s. 69.

Skafteløv, Nordrupvester s., Slagelse h.: 1356 Scafteløff, 1437 Skafteløff, 1447 Skafftheløwe, 1489 Skapteløffue.

**Skata*

Fda. *Skati* (fing.), fvn. *Skati*

Av (fsv., fvn.) *skati* m. 'trädtopp, trästam utan grenar, (lång) man, hövding' m.m.

Skatelöv s., Allbo h.: ca 1290 (SOL) Skatelef [saknas hos Søndergaard], 1322 skatalef, 1335 skataleff, 1392 skathaleff.

**Sunbaharjaz*

Fty. *Sunthari*

F.l. till (fvn.) *sunnr*, *suðr* adv. 'söder', e.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Schramm 1957 s. 37, 95.

Sönnarslöv, Västra, s., S. Åsbo h.: 1502 Syndhersløffues [gen.], 1516 (avskr.) Sönderslöf, före 1517 (ca 1650) Söndersleff.

Sönnarslöv, Östra, s., Gärds h.: 1352 (avskr. 1600-t.) Sunnerslöf (Sunnersleff, Sunnersslöf), 1465 Söndersløff, 1470 Sønnerløff, 1492 Synnersleff.

Swābaharjaz

Urnord. *Swābaharjaz*, fty. *Suabheri*, feng. *Swæfheri*, fda. *Swaver*, fsv. *Svavar*, fvn. *Svávarr*
Se → *Swābaharjaz* RUN.

Svogerslev s., Sømme h.: 1257 Suauerslef, 1257 Svauereslef, 1315 Suauærsleuæ, 1321 Swauærslef, 1321 Swaguæslef.

**Triggwa*

Fty. *Triuwo*, feng. *Trewa*, runnord. *Tryggvi* (?), fda. *Tryggi*, fsv. *Trygge*, fvn. *Tryggvi*

Av best. formen av adj. (fvn.) *tryggr* 'trofast, pålitlig' eller kortform till namn på (runnord.)

Trygg-, *-tryggR*.

Litt.: Wagner 2003 s. 275.

Tryggelev s., Langelands Sønder h.: 1231 Thruggeleue, 1457 Tryggeløff, 1459 Trøgeløff.

**Punragautaz*

Runnord. *Pōrgautr*, fda. *Thurgot*, *Thrugot*, fsv. *Thorgot*, fvn. *Porgautr*

F.l. av **punra-* 'dunder, åska', sedermera associerat till guden Tor, e.l., se → **Gautaharjaz*.

Litt.: Andersson 1993b s. 41 ff.

Trudslev, Ingstrup s., Hvetbo h.: 1465 Trwdsløff, 1470 (ca 1542) Trudsleff.

**Punrawīhaz*

Runnord. *PōriR/PūriR*, fda. *Thori(r)*, *Thuri(r)*, fsv. *Thore(r)*, *Thure(r)*, fvn. *Pórir*

F.l., se → **Punragautaz*, e.l., se → **Hrōþiwīhaz*. Möjligen skall namnet uppfattas som ett ursprungligt appellativ med bet. 'Torspräst'.

Litt.: Hald 1971 s. 46 f., 50, Kousgård Sørensen 1989a s. 6 ff., dens. 1992 s. 237, Andersson 1993b s. 43 f., Jørgensen 1994 s. 301, 310 f., 330, 352.

Torslev s., Dronninglund h.: 1408 Thørsløffssochn, 1472 (1573) Torsløffsogen, 1485 Tørslev, 1567 Torsløf.

Torslev s., Ø. Han h.: 1307 (1422) Torslefdyb, 1447 Thorsleff, Torsleff, Thorleeff, 1458 Thorslæff.

Tørslev, Vester, s., Nørhald h.: 1412 (1584) Thørsløff, 1479 Thorsløff, hit?1488 Tørsleff, ca 1525 Tørsløff.

Tørslev, Øster, s., Gerlev h.: 1412 (1584) Thørsløff, 1463 Thøsløff, 1476 Tøseff, 1483 Tødsløff.

Tørslev, Estruplund s., Rougsø h.: 1426 Thørsløff, 1437 Thorsløff, 1455 Thørsleff.

Tørslev, Gerlev s., Horns h.: 1171 Thuresløve, 1257 Turis[le]f, 1327 Thorslæf, 1334 Thørslef.

**Punrawulfaz*

Fty. *Thunerulf*, feng. *Thurwulf*, runnord. *ÞōrulfR*, *ÞōlfR*

F.l., se → **Punragautaz*, e.l., se → *Hariwulfaz* RUN.

Tollschlag, Esgrus s., Ny h. [Sydslesvig; da. *Tolslev*; se SSt 7 s. 383]: 1397 Tolfuesleue, 1472 Tholsleue, 1477 Tolsleue.

**Unna*

Fty. *Unno*, feng. *On(n)a* (?), *Una* (?), fda. *Unni* (?), fsv. *Unne* (?)

Kortform till mansnamn på *Un(n)-* (till vb. fvn. *unna*, feng. *unnan*, fsax., fhty. (gi)*unnan* 'unna; älska').

Litt.: Redin 1919 s. 60, 72, NRL s.v. *Unn-*, Peterson ms.

Undelev, Holbøl s., Lundtoft-Vis h.: 1543 Vndellowe, Vndelee, 1648 Wundelef etc.

**Waldagaizaz/-harjaz*

Fty. *Waldgaer*, *Waldhar*, feng. *Wealdgær*, *Wealdhere*, fda. *Waldar*, fsv. (lat.) *Valderus*

F.l. till vb. fvn. *valda*, got., fsax., fhty. *waldan*, feng. *wealdan* 'ha makt över, styra, härska', e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

Volderslev, Stenløse s., Odense h.: ca 1300 Valderslöff, 1481 Wolderleff, ca 1510 Vollersløff, Volderslöff.

Ullerslev, Avnede s., Lollands Sønder h.: 1473 Wollerslø, 1492 (1617) Ollersløff, 1494 Wllersløff.

Vollerslev s., Bjæverskov h.: 1370–80 Valderslef, 1472 (1480) Wolderslöff, 1485 ff. Wolderslöff, Vollerslöff, Woldherslöff.

**-warjaz*

Nomen agentis till **warjan*, fvn. *verja*: 'den som värjer, skyddar'. Kan inte alltid skiljas från → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

**Westaharjaz*

Fvn. *Vestarr*

F.l. till (fvn.) *vestr* n., adv. 'väster', e.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Schramm 1957 s. 37, 95.

Västerslöv, Kviinge s., Ö. Göinge h.: 1369–99 Westærsløff, Westersløff, 1396 Wæsterløff.

Västerslöv, Kågeröds s., Luggude h.: 1402 (1693) Wæsterlöf, 1651 Westersleff, 1765 Wæsterslöf.

**Wida*

Fty. *Wido*, runnord. *Viði*, fda. *Withi*

Kortform till mansnamn på **Widu-*, t.ex. → **Widugaizaz/-harjaz*, → **Widumunduz*.

Veddelev, Himmelev s., Sømme h.: 1211 Witteleff, 1211 Witheløff, 1223 Wetheleue, 1257 Withaelef.

Vejle s., Sallinge h.: 1351 (1476) Weteleue, 1477 Wedeløff, 1480 Vedeløff, 1554 Veylef.

*Widugaizaz/-harjaz

Fty. *Wideger*, *Withari*, fda. *Withger*, *Withar*, fvn. *Víðarr*

F.l., se → *Widugastiz* RUN. (F.l. i fvn. *Víðarr* anses även delvis kunna återgå på adj. fvn. *víðr* 'vid'. Se Magnússon 1989 s. 1130.) E.l., se → *-gaizaz, → *-harjaz.

Vederslöv s., Kinnevalds h.: 1339 (avskr.) *widarslæff*, 1402 *Wethesløff*, *Wethesløf*, 1402 *Wethersløf*, 1408 *Wædhersleeff*, 1410 *Widhersløf*.

Vejerslev s., Morsø Sønder h.: 1420 *Wethersloff*, *Wethersløff*, 1481 *Vethersløff*, *Vethersløf*, 1486 *Veyrsløff*, *Weyrsløff*.

Vejerslev s., Houlbjerg h.: 1203 (1310–29) *Witherslef*, 1345 (1580) *Wettersleff*, 1355 *Wythyesløf*, 1553 *Veyersløf*.

*Widu-/*Wīgamāriz

Fty. *Widmar*, *Wigmar*, feng. *Widmær*, *Wigmær*, runnord. *Vīgmarr*, fda. *Wimar*

F.l., se → *Widugastiz* RUN, alternativt av (fvn.) *vīg* n. 'kamp, strid'. E.l., se → *Sigimāriz* RUN.

Vemmerlöv, Västra, s., Skytts h.: 1318 *Wimerlef*, *Wimerleff*, 1367–99 *Vimmærløf*, 1374 *Withmerløff*, 1381 *Wimmerløf*, 1460 *Wimmerløff*, *Wimmerleff*.

Vemmelev s., Slagelse h.: 1158–77 *Wimmerløffue*, *Wimmerleue*, 1231 *Wimmærløf*, 1370–80 *Vimmerslef*, *Vimerslef*.

*Widumunduz

Fty. *Witmund*, feng. *Widmund*

F.l., se → *Widugastiz* RUN, e.l., se → *Kunimunduz* RUN.

Vemmerlöv, Östra, s., Järrestads h.: 1274 *Wæmundelef*, 1320 *Withmundløff*, 1462 (1465) *Vedhmenneløffue*, 1470 *Vidhmwndheløff*, 1470 *Wetmundløff*, *Wetmundeløff*, 1475 *Vithmundeløff*, *Vedmvndeloff*, 1495 *Vemyndeløff*, *Wemyndeløff*.

*Wīg(i)az

Runnord. *Vīgr*, fda. *Wigh* (?)

Av adj. (fvn.) *vīgr* 'stridsför, vapenför'.

Vigerslev s., Skovby h.: 1200–1250 (1548 ff.) *Wiiszløff*, 1387 *Wyslæf*, 1390 *Wixløf*, 1448 *Wixsløff*.

*Wīk(u)gaizaz/-harjaz/-warjaz

Runnord. *Vīkarr*, fda. *Wikar* (?), fvn. *Vīkarr*

F.l. av (fvn.) *vīk* f. 'vik, bukt', e.l., se → *-gaizaz, → *-harjaz, → *-warjaz.

Litt.: Janzén 1947 s. 102, de Vries 1962 s. 662, Magnússon 1989 s. 1135.

Veggerslev s., Djurs Nørre h.: 1453: *Weghersløff*, 1464 *Weghersløff*, 1466 *Vegersløff*, 1469 *Vigersløff*.

*Wili(< *Wilja)gaizaz/-harjaz

Fty. *Williger*, *Williheri*, feng. *Wilgar*, *Wilhere*, fda. *Wilger*, fsv. *Villar* (?), fvn. *Vilgeirr*

F.l. till **wiljan-*, fvn. *vili* m. 'vilja, önskan', e.l., se → *-gaizaz, → *-harjaz.

Villerslev s., Hassing h.: 1426 (1599) *Willersleff*, 1435 *Willersløff*, 1502 *Vildhersleff*, *Vildersleff*.

**Winipharjaz*

Fty. *Winidhari*, feng. *Windhere*, fda. *Winder*

F.l. till (fvn. pl.) *vindr* 'vender', e.l., se → **-harjaz*.

Litt.: Hald 1971 s. 26.

Vinderslev s., Lysgård h.: 1416 *Winzleff*, 1442 (1558) *Vindisløff*, 1445 (1558) *Vindersløff*, 1468 *Winneslæff*.

**Wisi-/*Wisu-/*Wīsamāriz*

Fty. *Wisamar*

F.l. antingen **Wīsi-/*Wīsu-* (till ie. **yēsu-* 'god') eller **Wīsa-* (till t.ex. fvn. adj. *vīss*), e.l., se → *Sigimāriz* RUN.

Litt.: Schönfeld 1911 s. 268, Pokorny 1959 s. 1174, Kaufmann 1968 s. 408 f.

Vismarlöv, Hyby s., Bara h.: 1390 (1577) *Vismerløff*, 1501 *Vismerløff*, 1539–40 *Wiismerlof*.

**Wulfagaizaz/-harjaz*

Fty. *Vulfegar*, *Vulfhar*, feng. *Wulfgær*, *Wulfgar*, *Wulfhere*, runnord. *UlfǰæiRR*, fda. *Ulfar*, fsv. *Ulvar*, fvn. *Úlfarr*

F.l., se → *Hariwulfaz* RUN, e.l., se → **-gaizaz*, → **-harjaz*.

Ullerslev s., Vindinge h.: 1320 (ca 1440) *Vlwersleff*, 1423 *Wluersløff*, 1461 *Vlffuersløffue*, *Vlffuersløff*.

Ulslev, Idestrup s., Falsters Sønder h.: 1200-t. *Vleslef*, 1231 *Vluærslef*, 1472 (1480) *Wlsløff*, 1492 *Wlsleff*.

**Wurmaharjaz*

Fty. *Wurmhari*, feng. *Wurmhere*, runnord. *Ormarr*

F.l. av (fvn.) *ormr* m. 'orm', e.l., se → **-harjaz*.

Ormeslev, Vemmelev s., Slagelse h.: 1231 *Ormslef*, 1286 (ca. 1440) *Ormesløff*, 1308 *Ormisløff*, 1485 *Ormisløff*.

Ormslev s., Ning h.: 1351 (1606) *Orumsleff*, 1400 (1606) *Wormisløff*, 1407 *Ormsløff*.

NAMN I BEOWULF

Om Beowulf

Beowulf är (det sentida) namnet på ett fornengelskt diktverk som handlar om hjälten Beowulf och hans fantastiska äventyr men också innehåller en viss historisk kärna, bl.a. strider mellan götar och svear. (Till frågan om vilket folk *Gēatas* avser, se t.ex. Wessén 1927a s. 48 ff., Klaeber 1950 s. XLVI ff., Gahrn 1986.) De historiskt belagda personerna levde under 500-talet eller tidigare. Diktverket anses ha tillkommit någon gång under tiden från mitten av 600-talet till slutet av 800-talet. Det bevarade manuskriptet (MS Cotton Vitellius A xv, British Museum) hänförs till tiden före år 1000 (jfr ”in the late tenth century or perhaps the first decade of the eleventh”, Mitchell & Robinson 1998 s. 3). (Finkenstaedt 1976.)

Urval

Utgångspunkter för excerpering av de nordiska namnen har varit Björkman 1920b och Wessén 1927b s. 53 ff. Då dikten består av en blandning av äventyrssaga och reminiscenser av verkliga händelser och den dessutom är avfattad på ett västgermanskt språk, kan det vara svårt att skilja mellan rent fiktiva personer och faktiska personer, mellan namn av nordiskt ursprung och namn som är hybrider skapade av den engelske diktaren. Ett exempel på det sistnämnda är *Hæðcyn*, som, om det skulle motsvara det nordiska *Hákon*, har fått förleden utbytt (**Hauha-* eller **Hanha-* utbytt mot **Haþu-*; ytterligare en komplikation är att **Haþu-* i fornengelskan vanligen återges *Heaþu-*); se t.ex. Björkman 1920a, SMP 2 (1980–91) sp. 706 f., Melefors 1993 s. 66.

Utslagsgivande för klassificeringen hos Björkman 1920b och Wessén 1927b har varit att – om det är fråga om ett ditematiskt namn – båda namnlederna förekommer i betygade urnordiska eller fornnordiska namn, en princip som jag har följt i föreliggande arbete. Ett exempel på ett namn som endast förekommer i *Beowulf* men vars båda namnleder är betygade i fornnordiskan är kvinnonamnet *Frēawaru* (→ **Fraujawaru*).

Antalet uppförda namn är 26, varav ett, **Hrōþimunduz*, är identiskt med **Hrōþimunduz* under Namn i *-lev-*namn och fyra, **Albiharjaz*, **Hrōþigaizaz*, **Ōhta*(**Ōhtu*)**harjaz*, **Wulfagaizaz*, även återfinns (delvis) under Namn i *-lev-*namn.

Uppslagsform

Uppslagsformen är en rekonstruerad urnordisk nominativform. I parentes efter uppslagsformen ges den normaliserade nominativform som används i de flesta utgåvor av *Beowulf* liksom i Björkmans (1920b) arbete om namnen i *Beowulf*, detta för att namnet lätt skall kännas igen.

Liksom i avdelningen Namn i *-lev-*namn följer efter uppslagsformen ev. belagda motsvarigheter i yngre språk.

Belägg

Beläggen citeras efter faksimilutgåvan av Zupitza & Davis 1959. Siffran efter beläggformen anger rad i dikten.

Litteraturhänvisningar

Litteraturhänvisningar, gällande antingen den etymologiska förklaringen till ett namn (placerad(e) efter denna) eller klassificeringen av namnet som nordiskt (placerad(e) efter beläggsviden) har getts endast i de fall där jag ansett det vara av behovet påkallat.

Lexikon A—W

**Agipewaz* (*Ecgbēo(w)*, *-þīo(w)*)

Fty. *Egideo* etc., fvn. *Eggþér* (fing.)

F.l. hör till antingen got. *agis* 'fruktan, skräck', fvn. *agi* 'oro, ofred' eller germ. **agjō* 'spets, hörn' o.dyl. E.l., se → *Lagupewa* RUN.

Litt.: Schramm 1957 s. 148, de Vries 1962 s. 95, Kaufmann 1968 s. 20 f.

Nom.: *ecgþeow* 263, *ecgþeo* 373

Gen.: *ecgþeowes* 529, 631, 1473, *ecgðioes* 1999, *ecgðiowes* 2398

**Albiharjaz* (*Ælfhere*)

Fty. *Alferi*, feng. *Ælfhere*, runnord. *Alfarr*, fda. *Alvar*, fvn. *Álfarr*

F.l., se → **Albigazaz/-harjaz* LEV, e.l., se → **-harjaz* LEV.

Gen.: *ælfheres* 2604

**Ansulaibaz* (*Īslāf*)

Fty. *Oslef*, feng. *Oslaf*, runnord. *Āslæifr* (?), fda. *Aslef*, fvn. *Ásleifr*

F.l., se → *Ansugastiz* RUN, e.l. **-laibaz*, en bildning till stammen i (fvn.) *leif* f. 'något efterlämnat, arv', som personnamnselement med bet. 'efterkommande arvinge'.

Nom.: *oslaf* 1148

**Anula* (*Onela*)

Fty. *Anilo* etc., runnord. *Āli*, *Īli*, fda. *Ali*, *Oli*, fsv. *Ale*, fvn. *Áli*, *Óli*

Diminutivbildning med *-l*-suffix till namn på **Anu-* (t.ex. → **Anuwinduz* LEV) eller direkt till appellativet **anuz* 'förfader'.

Litt.: Janzén 1947 s. 58.

Nom.: *onela* 2616

Gen.: *elan* (sic; se Klaeber 1950 s. 3 not, 128, Jack 1994 s. 31 f. not till rad 62) 62, *onelan* 2932

**Eburaz* (*Eofor*)

Fty. *Ebur*, runnord. *Iǫfurr*, fsv. *Iuvur*, fvn. *Iǫfurr*

Av **eburaz* '(vild)galt'.

Gen.: *eofores* 2486, *eafores* 2964

Dat.: *iofore* 2993, 2997

**Fraujawaru* (*Frēawaru*)

F.l. av **fraujaz* 'herre', e.l. feminin movering till **-waraz* (nomen agentis till **warōn* 'vara vaksam') eller **-warjaz* (nomen agentis till **warjan* 'värja, beskydda').

Litt.: NRL s.vv. *Frøy-*, *-varr* (?) m., *-vǫr* f.

Ack.: *freaware* 2022

Frōda (*Frōda*)

Fty. *Frodo*, feng. *Froda*, runnord. *Frōði*, fda. *Frothi*, fsv. *Frodhe*, fvn. *Fróði*

Av best. formen av adj. (fvn.) *fróðr* 'lörd, kunnig, vis'.

Gen.: *frodan* 2025

**Gunþilaibaz* (*Gūðlāf*)

Fty. *Gundleib*, runnord. *Gunnlæifr*, fda. *Gunlef*, fvn. *Gunnleifr*

F.l., se → **Gunþifriþuz* LEV, e.l., se → **Ansulaibaz*.

Nom.: guðlaf 1148

**Hailaga* (*Hālgā*)

Runnord. *Hælg*, fda. *Helghi*, fsv. *Hælghe*, fvn. *Helgi*

Av best. formen av adj. (fvn.) *heilagr* 'helig', under hednisk tid 'vigd åt gudarna'.

Nom.: halga 61

**Halbadaniz* (*Healfdene*)

Runnord. *Halfdan*, fda. *Halfdan*, fsv. *Halfdan*, fvn. *Halfdan*

Av (fvn.) **halfdanr* m. 'halvdansk, man som endast på fädernet eller mödernet är dansk'.

Nom.: healfdene 57

Gen.: healfdenes 189, 268, 344, 469, 645, 1009, 1020, 1040, 1064, 1474, 1652, 1699, 1867, 2011, 2143, 2147

**Hardurādaz* (*Heardrēd*)

Fty. *Hardarad*, feng. *Heardred*, fvn. *Harðráðr* (fing.)

F.l., se → *Hardulaikaz* RUN, e.l., se → *Frawarādaz* RUN.

Nom.: heardred 2388

Dat.: hearede (sic) 2202, heardrede 2375

**Harimōdaz* (*Heremōd*)

Fty. *Harimot*, feng. *Heremod*, runnord. *Hærmōðr*, fda. *Hermoth*, fsv. *Hærmōdh*, fvn. *Hermóðr*

F.l., se → *Hariūha* RUN, e.l. av **mōdaz*, fvn. *móðr* m. 'sinnelag; vrede; mod'.

Litt.: NRL s.v. *-mōðr*.

Nom.: heremod 1709

Gen.: heremodes 901

**Harirīk(i)az* (*Hererīc*)

Fty. *Haririh*, feng. *Hereric*

F.l., se → *Hariūha* RUN, e.l., se → **Ainarīk(i)az* LEV.

Gen.: hererices 2206

**Haþulaibaz* (*Heaþolāf*)

F.l., se → *Haþulaikaz* RUN, e.l., se → **Ansulaibaz*.

Dat.: heaþolafe 460

Litt.: Wessén 1927b s. 50.

**Herugaizaz* (*Heorogūr*)

F.l., se → *Heruwulfaz* RUN, e.l., se → **-gaizaz* LEV.

Nom.: heorogar 61, heregar 467, hiorogar 2158

**Heruwarduz* (*Heorowearð*)

Runnord. *Hiǿrvarðr*, fvn. *Hiǿrvarðr* (fing.)

F.l., se → *Heruwulfaz* RUN, e.l., se → **Haþuwarduz* LEV.

Dat.: heorowearde

**Hrōþigaizaz* (*Hrōðgār*)

Fty. *Hrodgaer*, feng. *Hrothgar*, runnord. *HrōðgæiRR*, fda. *Rothger*, fsv. *Rodhger*, fvn. *Hróðgeirr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → **-gaizaz* LEV.

Nom.: hroðgar 61, 356, Hroðgar 371, 456, hroðgar 653, hroþgar 662, Hroðgar 925, hroðgar 1017 etc.

Gen.: hroðgares 235, 335, 613, hroþgares 717, hroðgares 826, hroþgares 1066, hroðgares 1456 etc.

Dat.: hroðgare 64, hroþgare 1296, hroðgare 1399, 1407, 1592, 1990, hroð[gare] 2129

Ack.: hroþgar 152, hroðgar 277, 339, 396, 863 etc.

Anm.: För fullständig förteckning över beläggställena se Klaeber 1950 s. 437 f.

Hrōþilaz*/Hrōþila* (*Hrēþel*, *Hrēðel*/*Hræðla*)

Fty. *Hrodelus*, *Hrodilo*, feng. *Rædel* (? , se Björkman 1920b s. 69 not 2)

Avledning med diminutivsuffix **-ilaz* resp. **-ilan-* till namn på **Hrōþi-*, t.ex.

→ **Hrōþiwaldaz* RUN, → **Hrōþigaizaz*/**-harjaz*/**-warjaz*, → **Hrōþimāriz* m.fl. LEV.

Nom.: hreþel 374, hreðel 2430, 2474

Gen.: hreþles 1847, hreðles 2358, 2992, hrædles 1485, hrædlan 454

Anm.: Om de skiftande formerna se Jack 1994 s. 55 not till rad 454.

**Hrōþimunduz* (*Hrōðmund*)

Fty. *Hrodmund*, feng. *Hrothmund*, runnord. *Hrōðmundr*, fsv. *Romund*, fvn. *Hróðmundr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → *Kunimunduz* RUN.

Nom.: hroðmund 1189

**Hrōþirīk(i)az* (*Hrēðrīc*)

Fty. *Hrodric*, feng. *Hroðricus* (? , se Björkman 1920b s. 71), runnord. *Hrōrīkr*, fda. *Rørik*, fsv. *Rørik*, fvn. *Hrærekr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → **Ainarīk(i)az* LEV.

Nom.: hreðric 1189, hreþrinc (sic) 1836

**Hrōþiwulfaz* (*Hrōðulf*, *Hrōþulf*)

Fty. *Hrodulf*, feng. *Hrothwulf*, runnord. *Hrōðulfr*, *Hrōlfr*, fda. *Rodulf*, *Rolf*, fsv. *Rodholfr*, *Rolf*, fvn. *Hrólfr*

F.l., se → **Hrōþiwaldaz* RUN, e.l., se → *Hariwulfaz* RUN.

Nom.: hroþulf 1017

Ack.: hroþulf 1181

**Hugilaikaz* (*Hygelāc*)

Fty. *Hugilaih*, feng. *Hygelac*, fda. *Hughlek*, fsv. *Hughlek*, fvn. *Hugleikr*

F.l. av **hugi-* (**hugu-*), fvn. *hugr* m. 'håg, tanke, sinne', e.l., se → *Handu-/Hardu-/Hapulaikaz* RUN.

Litt.: Robinson 1968 s. 52 ff.

Nom.: higelac 435, 1202, 1983, 2000, 2914, hygelaç 2151, 2201, 2372, 2434

Gen.: higelaces 194, 261, 342, 407, 737, 758, 914, 1574, 2952, 2977, hygelaçes 813, 2386, 2943, higelaçe (sic; se Klaeber 1950 s. 223) 2958, hylaces (sic) 1530

Dat.: higelaçe 452, 1483, 1830, 1970, 2988, hygelaçe 2169

Ack.: higelac 1820, 1923, hygelaç 2355

Litt.: Susaneck 2000.

Ōhta*(Ōhtu*)*harjaz* (*Ōhtere*)

Runnord. *Ōttarr*, fda. *Ottar*, fsv. *Ottar*, fvn. *Óttarr*

F.l., se → **Ōhta*(**Ōhtu*)*gaizaz/-harjaz* LEV, e.l., se → **-harjaz* LEV.

Gen.: *ohteres* 2380, 2394, *ohtheres* 2928, 2932, *ohtere* (sic) 2612

**Swartingaz* (*Swerting*)

Runnord. *Sværtinǫ*, fda. *Swerting*, fvn. *Svertinǫ*

Avledning till adj. (fvn.) *svartr* 'svart'.

Litt.: DGP 1 sp. 1331 f., Ståhle 1946 s. 11.

Gen.: *swertinges* 1203

**Wīgalaibaz* (*Wīglāf*)

Fty. *Wiglef*, feng. *Wiglaf*

F.l., se → **Widu*/**Wīgamāriz* LEV, e.l., se → **Ansulaibaz*.

Nom.: *Wīglaf* 2602, *wiglaf* 2631, 2745, 2862, 2906, 3076

Ack.: *wilaf* 2852

**Wīhastainaz* (*Wīhstān*, *Wēohstān*)

Feng. *Weohstan*, runnord. *Vīstæinn*, fda. *Wisten*, fsv. *Væsten*, fvn. *Vésteinn*

F.l. av adj. **wīha-*, got. *weihs* 'helig', e.l., se → **Hauhastainaz* LEV.

Nom.: *weohstanes* (sic) 2613

Gen.: *weohstanes* 2862, *weoxstanes* 2602, *wihstanes* 2752, 2907, 3076, 3110, 3120

**Wulfagaizaz* (*Wulfgār*)

Fty. *Vulfegar*, feng. *Wulfgær*, *Wulfgar*, runnord. *Ulfǫeirr*, fda. *Ulfger*, fvn. *Úlfgeirr*

F.l., se → *Hariwulfaz* RUN, e.l., se → **-gaizaz* LEV.

Nom.: *wulfgar* 348, 360

**Wulfaz* (*Wulf*)

Fty. *Vulf*, feng. *Wulf*, runnord. *Ulf*, fda. *Ulf*, fsv. *Ulf*, *Olf*, fvn. *Úlfr*

Av **wulfaz* 'ulv, varg'.

Nom.: *wulf* 2965

Dat.: *wulfe* 2993

NAMNBILDNINGSTYPER

Avdelningen består av tretton tabeller som visar olika typer av namnbildning. Typindelningen är rent formell med undantag av tabell 7. Nomen-agentis-bildningar (monotematiska namn). Tabellerna täcker inte alla typer som förekommer i materialet. En restgrupp består av följande namn vilka inte har kunnat inordnas i någon av kategorierna: *Hariūha*, *Heldaz*, *Hnabdaz*, *Ingaduz*, *Wagaz*, *Wāgaz* (alla RUN), *Grīmaz* och *Hapuz* (LEV).

De tre materialgrupperna hålls åtskilda, betecknade i kolumnhuvudena med RUN (Namn i runinskrifter), LEV (Namn i *-lev*-namn) respektive BEO (Namn i Beowulf).

Tabell 1. Förleder och deras sammansättningar.

	RUN	LEV	BEO
Agi-			-bewaz
Agila-	-mundō		
Aina-		-rīk(i)az	
Ala-	-wīdaz(?), -widaz(?), -winiz		
Albi-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	-harjaz
Alu-	-gōdaz(?), -gōdu(?)		
Ansu-	-gastiz, -gislaz		-laibaz
Anu-		-winduz	
Arnu-		-þunriaz(?)	
Aþa-		-harjaz, -wulfaz	
Austa-		-harjaz	
Bida-(?), Bīda-(?), Binda-(?)	-warjaz		
Branda-		-harjaz	
Erō-		-winduz	
Fella-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Frauþa-			-waru
Frawa-	-rādaz		
Friþu-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	
Fulka-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Gauta-		-harjaz	
Gunþi-		-friþuz, -harjaz, rīdaz	-laibaz
Hagi-	-rādaz		
Haima-/Haimi-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Handu-(?)	-laikaz		
Hardu-	-laikaz(?)		-rādaz
Hari-	-wulfaz		-mōdaz, -rīk(i)az
Hauþu-	-laikaz(?), -wulfaz	-harjaz, -warduz(?)	-laibaz
Hauha-		-stainaz, -warduz(?)	
Helma-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Heru-	-wulfaz		-gaizaz, -warduz
Hlewa-	-gastiz		
Hraiþ-/Hraid-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	

Tabell 1. Forts.

	RUN	LEV	BEO
Hrōþi-	-waldaz	-gaizaz(?), -harjaz(?), -māriz, -munduz, -warjaz(?), -wihaz	-gaizaz, -munduz, -rīk(i)az, -wulfaz
Hugi-			-laikaz
Idi-/Iþi-/Īdi-/Īþi-		-harjaz	
Kuni-	-munduz		
Lagu-	-þewaz		
Landa-	-warjaz	-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Leudi-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Ōhta-/Ōhtu-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	-harjaz
Saiwi-/Saiwa-	-laugaz(?)	-harjaz	
Sali-	-gastiz		
Sigi-	-hapuz(?), -māriz	-gaizaz(?), -harjaz(?)	
Skipa-(?)	-leubaz		
Staina-	-warjaz		
Sunþa-		-harjaz	
Swāba-	-harjaz	-harjaz	
Þunra-		-gautaz, -wihaz, -wulfaz	
Waga(?), Wāga(?)	-gastiz		
Walda-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	
Westa-		-harjaz	
Widu-	-gastiz, -hundaz	-gaizaz(?), -harjaz(?), -māriz(?), -munduz	
Wīga-		-māriz(?)	-laibaz
Wiha-			-stainaz
Wiku-		-gaizaz(?), -harjaz(?), -warjaz(?)	
Wili-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	
Winip-		-harjaz	
Wisi-/Wisu(?), Wīsa(?)		-māriz	
Wōdu-	-rīdaz		
Wulfa-		-gaizaz(?), -harjaz(?)	-gaizaz
Wulþu-	-þewaz		
Wurma-		-harjaz	

Tabell 2. Efterleder och deras sammansättningar.

	RUN	LEV	BEO
-friþuz -gaizaz		Gunþi- Albi-(?), Fella-(?), Friþu-(?), Fulka-(?), Haima-/Haimi- (?), Helma-(?), Hraiþ- /Hraid(?), Hrōþi-(?), Landa- (?), Leudi-(?), Ōhta-/Ōhtu- (?), Sigi-(?), Walda-(?), Widu-(?), Wiku-(?), Wili- (?), Wulfa-(?)	Heru-, Hrōþi-, Wulfa-
-gastiz	Ansu-, Hlewa-, Sali-, Waga-(?), Wāga-(?), Widu-		
-gautaz		Punra-	
-gīslaz	Ansu-		
-gōdaz(?), -gōdu(?)	Alu-		
-harjaz	Swāba-	Albi-(?), Aþa-, Austa-, Branda-, Fella-(?), Friþu-(?), Fulka-(?), Gauta-, Gunþi-, Haima-/Haimi-(?), Haþu-, Helma-(?), Hraiþ-/Hraid-(?), Hrōþi-(?), Idi-/Iþi-/Īdi-/Īþi- Landa-(?), Leudi-(?), Ōhta- /Ōhtu-(?), Saiwi-/Saiwa- Sigi-(?), Sunþa-, Swāba- Walda-(?), Westa-, Widu- (?), Wiku-(?), Wili-(?), Winþ-, Wulfa-(?), Wurma-	Albi- Ōhta- /Ōhtu-
-haþuz	Sigi-(?)		
-hundaz	Widu-		
-laibaz			Ansu- Gunþi- Haþu- Wīga-
-laikaz	Handu-(?), Hardu- (?), Haþu-(?)		Hugi-
-laugaz(?)	Saiwi-		
-leubaz	Skiþa-(?)		
-māriz	Sigi-	Hrōþi-, Widu-(?), Wīga-(?), Wisi-/Wisu-(?), Wisa-(?)	
-mōdaz			Hari-
-mundō	Agila-		
-munduz	Kuni-	Hrōþi-, Widu-	Hrōþi-

Tabell 2. Forts.

	RUN	LEV	BEO
-rādaz	Frawa-, Hagi-		Hardu-
-rīdaz	Wōdu-	Gunþi-	
-rīk(i)az		Aina-	Hari-, Hrōþi-
-stainaz		Hauha-	Wiha-
-þewaz	Lagu-, Wulþu-		Agi-
-þunriaz(?)		Arnu-	
-waldaz	Hrōþi-		
-warduz		Hāþu-(?), Hauha-(?)	Heru-
-warjaz	Bida-(?), Bīda-(?), Binda-(?), Landa-, Staina-	Fella-(?), Fulka-(?), Haima- /Haimi-(?), Helma-(?), Hraiþ-/Hraid-(?), Hrōþi-(?), Landa-(?), Leudi-(?), Wīku- (?)	
-waru			Frauþa-
-wīdaz(?)	Ala-		
-wīduz(?)	Ala-		
-wīhaz		Hrōþi-, Þunra-	
-wīnduz		Anu-, Erō-	
-wīniz	Ala-		
-wulfaz	Hari-, Hāþu-, Heru-	Aþa-, Þunra-	Hrōþi-

Tabell 3. *-an- och *-ōn-avledningar (utom *-ilan-).

RUN	LEV	BEO	Typ av namnbildning	Kommentar betr. genus (se avd. Namn i run- inskrifter under "Uppslagsform")
Agilamundō			fem. moving kortform	fem. mask.
Al(l)a	Alba		kortform el. av adj.	mask.
Alukō			hypokorism	fem.
		Anula	avledning	mask.
	Aþa		kortform	mask.
	Auda		kortform	mask.
Bera			av appell.	mask.
Borō			fem. moving av appell.	fem.
Braidō			av adj.	fem.
	Brandā		kortform el. avledning	mask.
Eh(w)ō			kortform	västgerm. mask. el. nordgerm. fem.?
Finnō			fem. moving	fem.
Fōzō			avledning	västgerm. mask. el. nordgerm. fem.?
	Friþa		kortform	mask.
		Frōda	av adj.	mask.
	Gauta		kortform el. av appell.	mask.
	Hama		kortform	mask.
	Hagana/Haguna		avledning	mask.
	Haima		kortform	mask.
		Hailaga	av adj.	mask.
Harisō			hypokorism	mask. el. fem.?
Harja			kortform	mask.
	Hapa(?)		kortform	mask.
	Hrōþa		kortform	mask.
	Hūna		kortform el. sv. böjd variant av st. böjt namn	mask.
Igjō(?), Ing(w)ijō(?)			kortform	fem.
Kepa			?	mask.

Tabell 3. Forts.

RUN	LEV	BEO	Typ av namnbildning	Kommentar betr. genus (se avd. Namn i run- inskrifter under ”Uppslagsform”)
Lamō			av adj.	mask. el. fem.?
Leþrō			avledning	mask. el. fem.?
Mūha			av appell.	mask.
Nanþō(?)			avledning	fem.
Nīþijō(?), Nīþjō(?)			avledning	mask.
Rausijō			avledning	västgerm. mask.?
	Sibba		kortform	mask.
	Skafta		avledning	mask.
	Skata		av appell.	mask.
Skinþa(?)			avledning	mask.
Swarta			av adj.	mask.
	Triggwa		kortform el. av adj.	mask.
	Unna		kortform	mask.
Wagnijō			avledning	mask.
Waiga			avledning	mask.
	Wida		kortform	mask.
Wiwjō(?), Wiwijō(?)			fem. moving	fem.

**Tabell 4. Bildningar av enledat appellativ
(utom svagt böjt, se tabell 3).**

RUN	LEV	BEO
	Albiz (Albaz)	
		Eburaz
Fākaz		
	Gaizaz	
Habukaz		
Hakuþuz		
Hōraz		
Hrabnaz		
	Hūnaz	
	Maiwz	
	Marhaz	
		Wulfaz

**Tabell 5. Bildningar av enledat adjektiv
(utom svagt böjt, se tabell 3).**

RUN	LEV	BEO
	Glūmaz	
Hrazaz		
Hrōzaz		
Taitaz		
Wakraz		
	Wīg(i)az	

**Tabell 6. Bildningar av sammansatt appellativ
(ev. medelst avledning).**

RUN	LEV	BEO
Aiþalātaz		
Aljamarkiz		
Glīaugiz		
Hagustaldaz		
		Halbadaniz
	Hurnabura	
Sisiganduz		

**Tabell 7. Nomen-agentis-bildningar
(monotematiska namn).**

RUN	LEV	BEO
Akaz		
	Bramaz (hit?)	
Habukōþuz, Haukōþuz		
Leugaz		
Wīgaz		
Winnaz		
Wiwaz, Wīwaz		

Tabell 8. *-ia-avledning.

RUN	LEV	BEO
	Audiaz	
	Haimiaz	
	Heldiaz	
	Ing(w)iaz	
Sīkijaz		
Pīrbijaz		

Tabell 9. *-aga-/*-iga-avledning.

RUN	LEV	BEO
Gōdagaz		
Hīwigaz(?), Hīwigaz(?)		
Laiþigaz		
Wagigaz		
Wilagaz		

Tabell 10. *-l-avledningar (utom *-ilan-).

RUN	LEV	BEO
		Anula
Harkilaz		
		Hrōþilaz
Saralu, Sarlu		
Tanulu		

Tabell 11. *-ilan-avledningar.

RUN	LEV	BEO
Fraujila		
		Hrōþila
Niujila		
Wiwila(?), Wīwila(?)		

Tabell 12. *-ing-/*-ung-avledningar.

RUN	LEV	BEO
	Balþungaz	
Iuþingaz		
Māringu		
		Swartingaz

Tabell 13. Rotnomenbildningar.

RUN	LEV	BEO
Gauþz		
Ungandz		
Unwōdz		

LITTERATUR

- Andersson, Thorsten, 1993a: [Diskussionsinlägg.] I: H. F. Nielsen 1993.
- 1993b: Sakrala personnamn – eller profana? Klassifikations- och gränsdragningsproblem i det gamla nordiska personnamnsförrådet. I: Personnamn i nordiska och andra germanska fornspråk (se detta).
- 1995: Rec. av Runische Schriftkultur (se detta). I: SAS 13.
- 1996: Götar, goter, gutar. I: Namn och bygd 84.
- 1998: Germanskt personnamnsskick i indoeuropeiskt perspektiv. I: Personnamn och social identitet (se detta).
- 2001: Rec. av H. F. Nielsen 2000. I: SAS 19.
- 2002: *Nomen et gens* in urnordischer Zeit. I: Actas do XX congresso internacional de ciencias onomásticas, Santiago de Compostela, 20–25 setembro 1999. Ed. por Ana Isabel Boullón Agrelo. Cd-rom, A Coruña.
- Antonsen, Elmer H., 1975a: A concise grammar of the older runic inscriptions. Tübingen. (Sprachstrukturen. Reihe A. Historische Sprachstrukturen 3.)
- 1975b: Om nogle sammensatte personnavne i de ældre runeindskrifter. I: Norwegian journal of linguistics/Norsk tidsskrift for sprogvidenskap 29.
- 1978: On the notion of ‘archaicizing’ inscriptions. I: The Northern languages and modern linguistics 3. Proceedings of the third international conference of Nordic and General linguistics. Ed. by John Weinstock. Austin, Texas.
- 1980: Den ældre fuþark: en gudernes gave eller et hverdagsalfabet? I: Maal og minne.
- 1981: On the syntax of the older runic inscriptions. I: Michigan Germanic studies 7.
- 1987: The oldest runic inscriptions in the light of new finds and interpretations. I: Runor och runinskrifter (se detta).
- 1994: The earliest attested Germanic language, revisited. I: NOWELE 23.
- 1996: What kind of science is runology? I: Det Kongelige Norske videnskabers selskab. Forhandling 1995. Trondheim.
- 2002: Runes and Germanic linguistics. Berlin–New York. (Trends in linguistics. Studies and monographs 140.)
- AUD = Arkæologiske udgravninger i Danmark. 1985 ff.
- Axboe, Morten, 1998: Die innere Chronologie der A–C-Brakteaten und ihrer Inschriften. I: Runeninschriften als Quellen (se detta).
- Barnes, Michael, 1970–73: On Wolfgang Krause’s *Die Sprache der urnordischen Runeninschriften* (1971). I: Saga-book 18.
- 1984: The new runic finds from Illerup and the question of the twenty-second rune. I: Saga och sed.
- 1998: The transitional inscriptions. I: Runeninschriften als Quellen (se detta).
- Bauer, Alessia, 2000: Studien zu den Runengedichten in kontinentaler, angelsächsischer und skandinavischer Überlieferung. Dissertation zur Erlangung des philosophischen Doktorgrades am Fachbereich Historisch-Philologische Wissenschaften der Georg-August-Universität zu Göttingen. (Duplikat.)
- Beck, Heinrich, 1999: Hagestoltz. I: RGA 13.
- 2001: Zur Götter-Anrufung nach altnordischen Quellen (in Sonderheit der Brakteaten). I: Kontinuitäten und Brüche in der Religionsgeschichte. Festschrift für Anders Hultgård zu seinem 65. Geburtstag am 23. 12. 2001. In Verbindung mit Olof Sundqvist & Astrid van Nahl hrsg. von Michael Stausberg. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 31.)

- 2003: Zum Problem der 13. Rune (ǀ). I: *Runica – Germanica – Mediaevalia*. Hrsg. von Wilhelm Heizmann & Astrid van Nahl. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 37.)
- Birkmann, Thomas, 1995: Von Ågedal bis Malt. Die skandinavischen Runeninschriften vom Ende des 5. bis Ende des 9. Jahrhunderts. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 12.)
- Bjorvand, Harald & Lindeman, Fredrik Otto, 2000: *Våre arveord. Etymologisk ordbok*. Oslo. (Instituttet for sammenlignende kulturforskning. Serie B. Skrifter 105.)
- Björkman, Erik, 1920a: *Hæðcyn* und *Hákon*. I: *Englische Studien* 54.
- 1920b: Studien über die Eigennamen im Beowulf. Halle a. S. (Studien zur englischen Philologie 58.)
- BNF = Beiträge zur Namenforschung. Neue Folge 1–. 1966 ff.
- DGP = Danmarks gamle Personnavne ... Udg. af Gunnar Knudsen, Marius Kristensen & Rikard Hornby. 1. Fornavne. 1936–48. – 2. Tilnavne. 1949–64. København.
- DRAp = pergamentsbrev i Rigsarkivet, København.
- DS = Danmarks Stednavne 1–. 1922 ff. København.
- Düwel, Klaus, 1970: Die Runen des Brakteaten von Hitsum. I: Hauck, Karl: *Goldbrakteaten aus Sievern. Spätantike Amulett-Bilder der ‘Dania Saxonica’ und die Sachsen-‘Origo’ bei Widukind von Corvey*. Mit Beiträgen von K. Düwel, H. Tiefenbach & H. Viereck. München. (Münstersche Mittelalter-Schriften 1.)
- 1973: Åsumbrakteat. I: RGA 1.
- 1975: Die Runeninschrift auf dem Medallion von Svarteborg. I: *Frühmittelalterliche Studien* 9.
- 1998: Gårdlösa. Runenkundliches. I: RGA 10.
- 2001: Runenkunde. 3., vollständig neu bearb. Aufl. Stuttgart–Weimar. (Sammlung Metzler 72.)
- 2002a: Nebenstedt. Runologisches. I: RGA 21.
- 2002b: Nord-Huglo. Runenkundliches. I: RGA 21.
- & Gebühr, M., 2001: Meldorf. I: RGA 19.
- & Roth, Helmut, 1977: Die Runenfibel von Donzdorf. I: *Frühmittelalterliche Studien* 11.
- Elmevik, Lennart, 1999: Sockennamnet *Villberga* och Lindholmsamulettens **sawilagar**. I: *Saga och sed*.
- Finkenstaedt, Th., 1976: *Beowulf. A. Das altenglische Epos*. I: RGA 12.
- Forssner, Thorvald, 1916: *Continental-Germanic personal names in England in Old and Middle English times*. Uppsala.
- Fridell, Staffan, 1995: *Ortnamn och bebyggelsehistoria i Berga åtting*. I: *Boken om Bergabygden* 2. Utg. av Berga och Vittaryd-Dörarps hembygdsföreningar. Berga.
- Förstemann, Ernst, 1900: *Altdeutsches namenbuch* 1. Personennamen. 2., völlig umgearb. Aufl. Bonn.
- Gahrn, Lars, 1986: *The Geatas of Beowulf*. I: *Scandinavian journal of history* 11.
- Germania = *Germania*. Anzeiger der Römisch-germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts 1–. 1917 ff.
- Grønvik, Ottar, 1985: Über den Lautwert der Ing-Runen und die Auslassung von Vokal in den älteren Runeninschriften. I: *Indogermanische Forschungen* 90.
- 1987: *Fra Ågedal til Setre. Sentrale runeinnskrifter fra det 6. århundre*. Oslo–Bergen–Stavanger–Tromsø.
- 1994: *Bøylenålene fra Udby og Nøvling. To runeinnskrifter fra tidlig urnordisk tid*. I: *Proceedings of the third international symposium on runes and runic inscriptions, Grindaheim, Norway, 8–12 August 1990*. Ed. by James E. Knirk. Uppsala. (Runrön 9.)

- 1996: *Fra Vimose til Ødemotland. Nye studier over runeinnskrifter fra førkristen tid i Norden.* Oslo.
- 1998: *Untersuchungen zur älteren nordischen und germanischen Sprachgeschichte.* Frankfurt am Main ... (Osloer Beiträge zur Germanistik 18.)
- 1999: *Runeinnskriften på gullhornet fra Gallehus. I: Maal og minne.*
- 2000: *Die Runeninschrift eines Axtstieles aus dem Moor von Nydam. I: NOWELE 36.*
- Gustavson, Helmer, 1983: *A rune-inscribed gaming-die from Vallentuna. I: Vendel period studies. Transactions of the boat-grave symposium in Stockholm, February 2–3, 1981.* Ed. by J. P. Lamm & H.-Å. Nordström. Stockholm. (The museum of national antiquities, Stockholm. Studies 2.)
- 2002: *Noleby. Runenkundliches. I: RGA 21.*
- Hald, Kristian, 1965: *Vore Stednavne. 2. reviderede og forøgede Udg.* København.
- 1971: *Personnavne i Danmark 1. Oldtiden.* København. (Dansk historisk fællesforenings håndbøger.)
- Hallberg, Göran, 1983: *Ortnamn i Småland.* Stockholm.
- Haubrichs, Wolfgang, 2000: *Sigi-Namen und Nibelungensage. I: Blütezeit. Festschrift für L. Peter Johnson zum 70. Geburtstag.* Hrsg. von Mark Chinca, Joachim Heinzle & Christopher Young. Tübingen.
- Hauck, Karl, 1998: *Zur religionsgeschichtlichen Auswertung von Bildchiffren und Runen der völkerwanderungszeitlichen Goldbrakteaten (Zur Ikonologie der Goldbrakteaten, LVI). I: Runeninschriften als Quellen (se detta).*
- Holthausen, F., 1934: *Gotisches etymologisches Wörterbuch mit Einschluss der Eigennamen und der gotischen Lehnwörter im Romanischen.* Heidelberg. (Germanische Bibliothek 1. 4. Reihe 8.)
- Hornby, Rikard, 1947: *Fornavne i Danmark i middelalderen. I: Personnamn.* Utg. av Assar Janzén. Stockholm–Oslo–København. (Nordisk kultur 7.)
- Høst, Gerd, 1987: *Die Årstad-Inschrift – eine Neuwertung. I: Runor och runinskrifter (se detta).*
- IK = *Die Goldbrakteaten der Völkerwanderungszeit. Ikonographischer Katalog 1–3.* Von Morten Axboe & al. 1985–89. München. (Münstersche Mittelalter-Schriften 24:1–3.)
- Jack, George (utg.), 1994: *Beowulf. A student edition.* Oxford.
- Janzén, Assar, 1947: *De fornvästnordiska personnamnen. I: Personnamn.* Utg. av Assar Janzén. Stockholm–Oslo–København. (Nordisk kultur 7.)
- Jørgensen, Bent, 1994: *Stednavneordbog. 2. udg.* København. (Gyldendals små røde ordbøger.)
- K, se Krause 1966.
- Kaufmann, Henning, 1968: *Ernst Förstemann, Altdeutsche Personennamen. Ergänzungsband.* München–Hildesheim.
- Klaeber, Friedrich (utg.), 1950: *Beowulf and the Fight at Finnsburg.* Edited, with introduction, bibliography, notes, glossary, and appendices. 3rd ed. with 1st and 2nd supplements. Lexington, Massachusetts.
- Knirk, James E., 1977: *Rec. av Antonsen 1975a. I: Maal og minne.*
- 2000: *Kårstad. Runologisches. I: RGA 16.*
- 2002: *Myklebostad. Runologisches. I: RGA 20.*
- Kousgård Sørensen, John, 1968: *Danske bebyggelsesnavne på -sted.* København. (Navnestudier udg. af Stednavneudvalget 1.)
- 1984: *Patronymer i Danmark 1. Runetid og middelalder.* København. (Navnestudier udg. af Institut for Navneforskning 23.)
- 1989a: *Om personnavne på -vi/-væ og den førkristne præstestand. Med nogle overvejelser over en omstridt passage i Glavendrup-stenens indskrift. I: Danske studier.*

- 1989b: Rec. av Runor och runinskrifter (se detta). I: SAS 7.
- 1992: Haupttypen sakraler Ortsnamen Südskandinaviens. Mit einem Anhang zur Kartierung der exemplarisch erörterten Sakralnamen auf einer Faltafel. I: Der historische Horizont der Götterbild-Amulette aus der Übergangsepoche von der Spätantike zum Frühmittelalter. Bericht über das Colloquium vom 28. 11.–1. 12. 1988 in der Werner-Reimers-Stiftung, Bad Homburg. Hrsg. von Karl Hauck. Göttingen. (Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philol.-hist. Klasse. 3. Folge 200.)
- 1997: Rec. av Makaev, È. A.: The language of the oldest runic inscriptions. A linguistic and historical-philological analysis. Translated from the Russian by John Meredig in consultation with Elmer H. Antonsen (1996). I: SAS 15.
- Krause, Wolfgang, 1966: Die Runeninschriften im älteren Futhark 1. Text. Mit Beiträgen von Herbert Jankuhn. Göttingen. (Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philologisch-historische Klasse. 3. Folge 65.)
- 1971: Die Sprache der urnordischen Runeninschriften. Heidelberg. (Germanische Bibliothek. 3. Reihe. Untersuchungen und Einzeldarstellungen.)
- Kuhn, H., 1973: Alben. I: RGA 1.
- Larsson, Patrik, 2002: Yrrunan. Användning och ljudvärde i nordiska runinskrifter. Uppsala. (Runrön 17.)
- Laur, Wolfgang, 2001: Germanische Heiligtümer und Religion im Spiegel der Ortsnamen. Schleswig-Holstein, nördliches Niedersachsen und Dänemark. Neumünster. (Kieler Beiträge zur deutschen Sprachgeschichte 21.)
- Lerche Nielsen, Michael, 1997: Vikingetidens personnavne i Danmark belyst gennem runeindskrifternes personnavne og stednavne på *-torp* sammensat med personnavneforled. – Bilag. (Otryckt ph.d.-avhandling vid Institut for Navneforskning, Københavns Universitet.)
- Lind = Lind, E. H.: Norsk-isländska dopnamn ock fingerade namn från medeltiden. 1905–15. Uppsala–Leipzig.
- Looijenga, Tineke, 1995: Bracteate Fyn-C 1: A surprising encounter with Emperor Marcus Aurelius Carus? I: Nordwestgermanisch (se detta).
- MacLeod, Mindy, 2002: Bind-runes. An investigation of ligatures in runic epigraphy. Uppsala. (Runrön 15.)
- Magnússon, Ásgeir Blöndal, 1989: Íslensk orðsifjabók. Reykjavík.
- Melefos, Evert, 1993: Namnet *Hākon*. I: Personnamn i nordiska och andra germanska fornspråk (se detta).
- Mitchell, Bruce & Robinson, Fred C. (utg.), 1998: Beowulf. An edition with relevant shorter texts. Including ‘Archaeology and Beowulf’ by Leslie Webster. Oxford–Malden, Massachusetts.
- Moberg, Lennart, 2002: *Gödåker* som språkligt problem. I: Namn och bygd 90.
- Much, R., 1918–19: Sueben. I: Reallexikon der germanischen Altertumskunde. Hrsg. von Johannes Hoops. 4. Rü–Z. Straßburg.
- Müller, Gunter, 1968: Altnordisch *Vifill* – ein Weiheiname. I: Festschrift für Otto Höfler zum 65. Geburtstag. Hrsg. von Helmut Birkhan & Otto Gschwantler unter Mitwirkung von Irmgard Hansberger-Wilflinger. 2. Wien.
- Nedoma, Robert, 2002: Altgermanische Anthroponyme in runenepigraphischen (und anderen) Quellen. Ein Projektbericht. I: Person und Name. Methodische Probleme bei der Erstellung eines Personennamenbuches des Frühmittelalters. Hrsg. von Dieter Geuenich, Wolfgang Haubrichs & Jörg Jarnut. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 32.)
- Nielsen, Hans Frede, 1993: On case-form endings in the earliest runic personal names. I: Personnamn i nordiska och andra germanska fornspråk (se detta).

- 2000: The early runic language of Scandinavia. Studies in Germanic dialect geography. Heidelberg. (Indogermanische Bibliothek. Reihe 1.)
- Nielsen, Niels Åge, 1989: Dansk etymologisk ordbog. Ordenes historie. 4. udg. København. The Nordic languages. An international handbook of the history of the North Germanic languages 1. Ed. by Oskar Bandle (main editor) & al. 2002. Berlin–New York. (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft 22:1.)
- Nordwestgermanisch. Hrsg. von Edith Marold & Christiane Zimmermann. 1995. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 13.)
- NOWELE = North-Western European language evolution 1–. 1983 ff.
- NRL = Peterson, Lena: Nordiskt runnamnslexikon. Cd-rom, Uppsala: Språk- och folkminnesinstitutet [2002]. (Även på <http://www.dal.lu.se/runlex/index.htm>.)
- Personnamn i nordiska och andra germanska fornspråk. Handlingar från NORNA:s artonde symposium i Uppsala 16–19 augusti 1991. Red. av Lena Peterson. 1993. Uppsala. (NORNA-rapporter 51.)
- Personnamn och social identitet. Handlingar från ett Natur och Kultur-symposium i Sigtuna 19–22 september 1996. Red. av Thorsten Andersson, Eva Brylla & Anita Jacobson-Widding. 1998. Stockholm. (Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Konferenser 42.)
- Peterson, Lena, 1994: On the relationship between Proto-Scandinavian and Continental Germanic personal names. I: Runische Schriftkultur (se detta).
- 2002: Lexikon över urnordiska personnamn. Presentation av ett forskningsprojekt. I: SAS 20.
- under utg.: Gundralöv. I: Sydsvenska ortnamnsällskapets årsskrift.
- ms: **un** (nom. och ack), **undar** (gen.). (Manuskript.)
- Pokorny, Julius, 1959: Indogermanisches etymologisches Wörterbuch 1. Bern–München.
- Quak, Arend, 1976: Rec. av Antonsen 1975a. I: Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik 11.
- 1985a: Urn. *Landawarijar* und die *w*-Rune. I: SAS 3.
- 1985b: Zum Namen *Anund*. I: Naamkunde 17.
- RAp = pergamentsbrev i Riksarkivet, Stockholm.
- Redin, Mats, 1919: Studies on uncompounded personal names in Old English. Uppsala. (Uppsala universitets årsskrift. Filosofi, språkvetenskap och historiska vetenskaper 2.)
- Reichert, Hermann, 1987: Lexikon der altgermanischen Namen 1. Text. Wien. (Thesaurus Palaeogermanicus 1:1.)
- RGA = Reallexikon der germanischen Altertumskunde. Von Johannes Hoops. 2., völlig neu bearb. und stark erw. Aufl. ... 1–. 1973 ff. Berlin–New York.
- Robinson, Fred C., 1968: The significance of names in Old English literature. I: Anglia 86.
- Rosell, Erland, 1984: Ortnamn i Värmland. Stockholm.
- Runeninschriften als Quellen interdisziplinärer Forschung. Abhandlungen des vierten internationalen Symposiums über Runen und Runeninschriften in Göttingen vom 4.–9. August 1995/Proceedings of the fourth international symposium on runes and runic inscriptions in Göttingen, 4–9 August 1995. In Zusammenarbeit mit Sean Nowak hrsg. von Klaus Düwel. 1998. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 15.)
- Runische Schriftkultur in kontinental-skandinavischer und -angelsächsischer Wechselbeziehung. Internationales Symposium in der Werner-Reimers-Stiftung vom 24.–27. Juni 1992 in Bad Homburg. Unter Mitarbeit von Hannelore Neumann & Sean Nowak hrsg. von Klaus Düwel. 1994. Berlin–New York. (Ergänzungsbände zum RGA 10.)

- Runor och runinskrifter. Föredrag vid Riksantikvarieämbetets och Vitterhetsakademiens symposium 8–11 september 1985. 1987. Stockholm. (Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Konferenser 15.)
- Rübekeil, Ludwig, 1992: *Suebica*. Völkernamen und Ethnos. Innsbruck. (Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft 68.)
- SAS = Studia anthroponymica Scandinavica. Tidskrift för nordisk personnamnsforskning 1–. 1983 ff.
- Schlaug, Wilhelm, 1962: Die altsächsischen Personennamen vor dem Jahre 1000. Lund–Kopenhagen. (Lunder germanistische Forschungen 34.)
- Schramm, Gottfried, 1957: Namenschatz und Dichtersprache. Studien zu den zweigliedrigen Personennamen der Germanen. Göttingen. (Ergänzungshefte zur Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiet der indogermanischen Sprachen 15.)
- Schulte, Michael, 2000a: Reduktion und Synkope im Spiegel der Runeninschriften – eine Neuwertung. I: NOWELE 37.
- 2000b: Runeortografien i overgangen fra urnordisk til norrønt. I: Maal og minne.
- Schönfeld, M., 1911: Wörterbuch der altgermanischen Personen- und Völkernamen nach der Überlieferung des klassischen Altertums bearbeitet. Heidelberg. (Germanische Bibliothek 1. 4. Reihe 2.)
- Searle, William George, 1897: Onomasticon Anglo-Saxonicum. A list of Anglo-Saxon proper names from the time of Beda to that of King John. Cambridge.
- Seebold, Elmar, 1991: Die Stellung der englischen Runen im Rahmen der Überlieferung des älteren Futhork. I: Old English runes and their continental background. Ed. by Alfred Bammesberger. Heidelberg. (Anglistische Forschungen 217.)
- 1994: Die sprachliche Deutung und Einordnung der archaischen Runeninschriften. I: Runische Schriftkultur (se detta).
- 1995: Völker und Sprachen i Dänemark zur Zeit der germanischen Wanderungen. I: Nordwestgermanisch (se detta).
- 1996: Wie friesisch ist der Brakteat von Wurt Hitsum? I: Frisian runes and neighbouring traditions. Proceedings of the first international symposium on Frisian runes at the Fries Museum, Leeuwarden 16–29 January 1994. Ed. by Tineke Looijenga & Arend Quak. Amsterdam–Atlanta, GA. (Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik 45.)
- SkO = Skånes ortnamn 1–. 1958 ff. Lund.
- SkO 7 = Skånes ortnamn A. Bebyggelsenamn 7. Av Göran Hallberg. 1979. Lund.
- SkO 14 = Skånes ortnamn A. Bebyggelsenamn 14. Onsjö härad. Av Stig Isaksson. 1980. Lund.
- SMP = Sveriges medeltida personnamn. [Numera:] Utg. av Språk- och folkminnesinstitutet. 1–. 1967 ff. Uppsala.
- SOH = Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Hallands län 1–3. 1948–79. Uppsala.
- SOH 3 = Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Hallands län 3. Bebyggelsenamnen i norra Halland (Himle, Viske och Fjäre härad). Av Harry Ståhl. 1979. Uppsala.
- SOL = Svenskt ortnamnslexikon. Utarbetat inom Språk- och folkminnesinstitutet och Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. Red.: Mats Wahlberg. 2003. Uppsala.
- SOV = Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Värmlands län 1–16. 1922–84. Uppsala.
- SOÄ = Sveriges ortnamn. Ortnamnen i Älvsborgs län 1–20. 1906–48. Uppsala.
- SSt = Sydslesvigs Stednavne. Ved Anders Bjerrum, Kristian Hald & Peter Jørgensen. 1948–93. København.
- Stiles, Patrick V., 1984: On the interpretation of Older Runic **swestar** on the Opedal stone. I: NOWELE 3.

- Stoklund, Marie, 1986: Neue Runenfunde in Illerup und Vimose (Ostjütland und Fünen, Dänemark). I: *Germania* 64.
- 1994: Von Thorsberg nach Haithabu. Ein Überblick über die dänischen Inschriften unter besonderer Berücksichtigung der möglichen Spuren von kulturellen und sprachlichen Kontakten nach außen. I: *Runische Schriftkultur* (se detta).
- 1995a: Neue Runeninschriften um etwa 200 n. Chr. aus Dänemark: Sprachliche Gliederung und archäologische Proveniens. I: *Nordwestgermanisch* (se detta).
- 1995b: Die Runen der römischen Kaiserzeit. I: *Himlingøje – Seeland – Europa*. Ein Gräberfeld der jüngeren römischen Kaiserzeit auf Seeland, seine Bedeutung und internationalen Beziehungen. Red.: Ulla Lund Hansen. København.
- 1998a: *Garbølle*. I: *RGA* 10.
- 1998b: Neue Runenfunde aus Skandinavien. Bemerkungen zur methodologischen Praxis, Deutung und Einordnung. I: *Runeninschriften als Quellen* (se detta).
- 1998c: *Runer 1997*. I: *Arkæologiske udgravninger i Danmark 1997*. København.
- 1999: *Himlingøje*. *Runologisches*. I: *RGA* 14.
- 2000: *Illerup Ådal*. *Runologisches*. I: *RGA* 15.
- 2001: *Kragehul*. *Runologisches*. I: *RGA* 17.
- 2002: *Nøvling*. *Runenkundliches*. I: *RGA* 21.
- Ståhle, Carl Ivar, 1946: Studier över de svenska ortnamnen på -inge på grundval av undersökningar i Stockholms län. Uppsala. (Skrifter utg. av Kungl. Gustav Adolfs Akademien 16. Studier till en svensk ortnamnsatlas 3.)
- Susanek, C., 2000: *Hygelac*. I: *RGA* 15.
- Swantesson, Jan O. H., 1998: Läsning av inskriptioner med hjälp av mikrokarteringsteknik. I: *Innskrifter og datering/Dating inscriptions*. Red.: Audun Dybdahl & Jan Ragnar Hagland. Trondheim. (Senter for middelalderstudier. Skrifter 8.)
- Syrett, Martin, 1994: *The unaccented vowels of proto-Norse*. Odense. (NOWELE. Supplement 11.)
- Søndergaard, Bent, 1972: *Indledende studier over den nordiske stednavnetype lev (löv)*. København. (Navnestudier udg. af Institut for Navneforskning 10.)
- U = *Upplands runinskrifter granskade och tolkade av Elias Wessén & Sven B. F. Jansson*. 1–4. 1940–58. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 6–9.)
- UUBp = *pergamentsbrev i Uppsala universitetsbibliotek*.
- Wagner, Norbert, 1983: *Althochdeutsche Personennamen auf -od*. I: *BNF NF* 18.
- 1992: *Sisebotus, Hosbut, Witiza und andere*. Zu romanischen Einflüssen auf gotische Personennamen. I: *BNF NF* 27.
- 1999: *Swabaharjar*. I: *BNF NF* 34.
- 2000: *Aufgaben bei der Erforschung der Langobardennamen*. I: *BNF NF* 35.
- 2003: *Triggvilla**, *Tragvila** und *Triwila**. Zu -ggv- : -w- in zwei Ostgotennamen. I: *BNF NF* 38.
- Wessén, Elias, 1927a: *De nordiska folkstammarna i Beowulf*. Stockholm. (Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens handlingar 36:2.)
- 1927b: *Nordiska namnstudier*. Uppsala. (Uppsala universitets årsskrift 1927. Filosofi, språkvetenskap och historiska vetenskaper 3.)
- Vg = *Västergötlands runinskrifter granskade och tolkade av Hugo Jungner & Elisabeth Svärdström*. 1940–70. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 5.)
- Williams, Henrik, 1993: *Ö-namn*. Nordiska personnamn med det privata prefixet *Ö-*. I: *Personnamn i nordiska och andra germanska fornspråk* (se detta).
- Vr = *Värmlands runinskrifter granskade och tolkade av Sven B. F. Jansson*. 1978. Stockholm. (Sveriges runinskrifter 14:2.)
- Vries, Jan de, 1962: *Altnordisches etymologisches wörterbuch*. 2. verb. Aufl. Leiden.

- Wulf, Fred, 1994: *Runenmeisternamen. I: Proceedings of the third international symposium on runes and runic inscriptions, Grindaheim, Norway, 8–12 August 1990*. Ed. by James E. Knirk. Uppsala. (Runrön 9.)
- Zupitza, Julius & Davis, Norman (utg.), 1959: *Beowulf*. Reproduced in facsimile from the unique manuscript British Museum MS. Cotton Vitellius A. XV. With a transliteration and notes by Julius Zupitza. 2nd ed. containing a new reproduction of the manuscript with an introductory note by Norman Davis. London–New York–Toronto.